

TEATERAVISEN

BØRNE

NR. 85

MAJ

1993

Der var fest og teater for alle arrangementskronerne, da den store børne- og ungdomsteaterfestival løb af stabelen i Aalborg ● Og der bliver der givet også, når norske Kristiansand lægger by til Nordisk Teaterfestival for børn og unge fra 22.-28. maj ● Derimod er eventuelle festligheder i forbindelse med udgivelsen af en i øvrigt glimrende egnsteaterrapport udskudt ● Det kan man læse meget mere om inde i bladet

PRIMÆRKOMMUNALE TILSKUD TIL EGNSTEATRET I 1992

Kommune	Tilskud. Kr.	Indbygger-tal	Tilskud pr. indbygger. Kr.
Albertslund	420.000	29.413	14,28
Frederiksberg	910.000	85.611	10,63
Haderslev	1.660.000	30.330	54,73
Herning	2.350.000	56.687	41,46
Hirtshals	440.000	14.540	30,26
Hjørring	630.000	43.558	14,46
Holbæk	3.200.000	31.151	102,73
Holstebro	2.430.000	38.529	63,07
Hvidovre	1.900.000	48.748	38,98
Høje Tåstrup	2.160.000	44.382	48,67
Ishøj	1.020.000	20.575	49,57
København	21.170.000	466.723	45,36
Lemvig	210.000	19.019	11,04
Morsø	470.000	23.814	19,74
Nykøbing F	1.560.000	25.214	61,87
Odense	4.300.000	176.133	24,41
Randers	1.730.000	61.020	28,35
Sorø	350.000	14.282	24,51
Svendborg	100.000	41.030	2,44
Vordingborg	1.400.000	17.640	79,37
Aalborg	3.750.000	155.019	24,19
Århus	12.480.000	261.437	47,74
I alt	64.640.000	1.704.855	37,92

LILLE EGNSTI

Egnsteaterrapporten er kommet, og nu er det op til kulturministeren at sørge for, at udvalgets arbejde ikke drukner i teatertorden

Af Hans Jørgen Sahl

Egnsteaterrapporten fra Kulturministeriets egnsteaterudvalg under ledelse af professor Jørn Langsted er et sobert og imponerende arbejde. Udvalget blev foreslået nedsat som følge af teaterlovsrevisionen i 1990, og siden april 1991 har udvalget arbejdet med egnsteaterområdet. Udover Jørn Langsted bestod udvalget af Jens Henriksen fra Kommunernes Landsforening, Pernille Bahnson fra Amtsrådsforeningen, teateradministrator Anne Josephsen, instruktør og scenograf Gitte Kath og medlem af Teaterrådet Vigga Bro.

Med grundighed og omhyggelighed har udvalget udarbejdet en enestående oversigt over en central del af dansk teaterliv. Arbejdet med rapporten har blandet andet bestået i, at udvalget har besøgt samtlige egnsteatre og gennem disse besøg fået et indtryk af og kendskab til hvert enkelt teaters kunstneriske profil og egenart. Derudover rummer rapporten forslag til forskellige støttemodeller for egnsteaterområdet, samt naturligvis udvalgets endelige konklusioner.

Denne artikel rummer dels et summarisk referat af rapporten samt nogle kommentarer set fra et egnsteater i Århus. Rapporten rummer mange flere spændende detaljer og interessante synspunkter end nævnt her, så læs selv rapporten. Den er i to bind og kan købes for 75 kr. hos Statens Information, tlf. 33 37 92 28.

EGNSTEATEROMRADET 1992

Der eksisterer 47 egnsteatre i Danmark i 1992. Egnsteatrene er spredt ud over landet, selvom der dog stadig er en del hvide pletter på landkortet. Midt i 60'erne var det offentligt støttede teaterliv koncentreret i de fire landsdels-scenbyer, mens der nu 30 år efter er professionel egnsteatervirksomhed i 17 byer. (Og dertil kommer teatre, der er støttede efter andre bestemmelser end egnsteaterparagraffen, og som også bidrager til den geografiske spredning af det professionelle teater, - men de hører ikke til i denne sammenhæng).

11 af de 47 egnsteatre kalder udvalget for 14-dages egnsteatre, fordi de får en så ringe støtte, at støtten ret beset kun ville række til kontinuerlig fuldtids teaterproduktion i 3 måneder. 9 af de 11 14-dages-teatre ligger i Københavnsområdet, og deres tilskud er ofte en blot og bar støtte til at leje lokaler hos kommunen.

Tilbage er der så 36 såkaldte "egentlige" egnsteatre.

9 af de 36 egnsteatre ligger i København, 3 i Odense, 5 i Århus og 2 i Aalborg. - Derudover er der egnsteatre i Allerød, Holbæk, Sorø, Vordingborg, Nykøbing F., Svendborg, Haderslev, Herning, Randers, Holstebro, Lemvig, Nykøbing Mors og Hjørring.

Det kan forekomme voldsomt, at 19 ud af 36 egnsteatre er hjemmehørende i de store byer, - men omvendt er befolkningskoncentrationen jo også størst her, og egnsteatre, der udelukkende er voksenteatre, f.eks. Svalegangen i Århus, Team Teatret i Herning eller Husets Teater i København; der er egnsteatre, der stort set kun producerer teater for børn, f.eks. Jako Bole Teatret i Aalborg, Anemone Teatret i København eller Skægspire i Odense; der er egnsteatre, der kombinerer uddannelse, produktion og internationalt arbejde, f.eks. Odin Teatret i Holstebro, Cantabile 2 i Vordingborg eller Tukak Teatret i Fjaltring; der er egnsteatre, der stort set ikke er selvproducerende, men giver plads for gæstespil, f.eks. Kanonhallen og Københavneren i København; der er egnsteatre, der udelukkende arbejder med amatørskuespillere i et lokalt socialt-kulturelt arbejde, f.eks. Gellerupscenen i Århus; der er egnsteatre, der er dansescener, f.eks. Dansscenen i København og Marie Brolin's Danseteater i Århus; der er egnsteatre, der

idé, både m.h.t. valget af forestillinger og i valget af samarbejdsformer og -temaer i det lokale område. Mangfoldigheden resulterer i et hav af forskellige forestillinger, både hvad angår genre og målgruppe. Og selvfølgelig også hvad angår kunstnerisk kvalitet: "Efter udvalgets opfattelse produceres der fremragende teater på egnsteatrene, og der produceres også forestillinger af mere jævn kvalitet. Det svarer fuldstændig til, hvordan det er andre steder i teaterlivet. Kvalitet har ikke noget at gøre med teatrets størrelse, dets alder eller det lovgivningsmæssige 'sikkerhed'. Kvalitet handler derimod om kombinationen af en kunstnerisk vilje, kunstneriske evner og et modtageligt publikum. Disse kombinationer kan opstå og udvikles alle mulige steder i teaterlivet, og det er ikke forudsigeligt, hvor de gør det".

UDGIVER:

Teatercentrum i Danmark
Frederiksborggade 20, 3., 1360 København K
Tlf. 33 15 69 00, Telefax 33 13 14 39

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Carsten Jensen

SATS OG MONTAGE:

HP Sats, Odense, tlf. 66 11 34 06

TRYKNING:

Trykcentralen A/S

DISTRIBUTION:

Børneteateravisen udsendes fire-fem gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 98 kroner årligt - inkl. Børneteaterbrochuren. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor.

BØRNETEATERBROCHUREN:

udkommer i forbindelse med børneteaterfestivalen i april måned. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater.

INDHOLD:

Egnsteaterrapporten er kommet.....	2
Festival 93 i Aalborg: Anmeldelser og reportage	4-9
Nye bøger - og ny teaterhistorie.....	10-11
Dramatikerworkshop, festivaler m.m.	12
Repertoire-nyt	13
Læserdebat	13
Små Scener	14-15
Program for Kaskadeteatrets festival i Horsens	16

NORDISK INDSTIK: Program og omtale af Nordisk Teaterfestival i Kristiansand 22.-28. maj samt refleksioner over det nordiske organisatoriske børneteatersamarbejde.

FORSIDE:

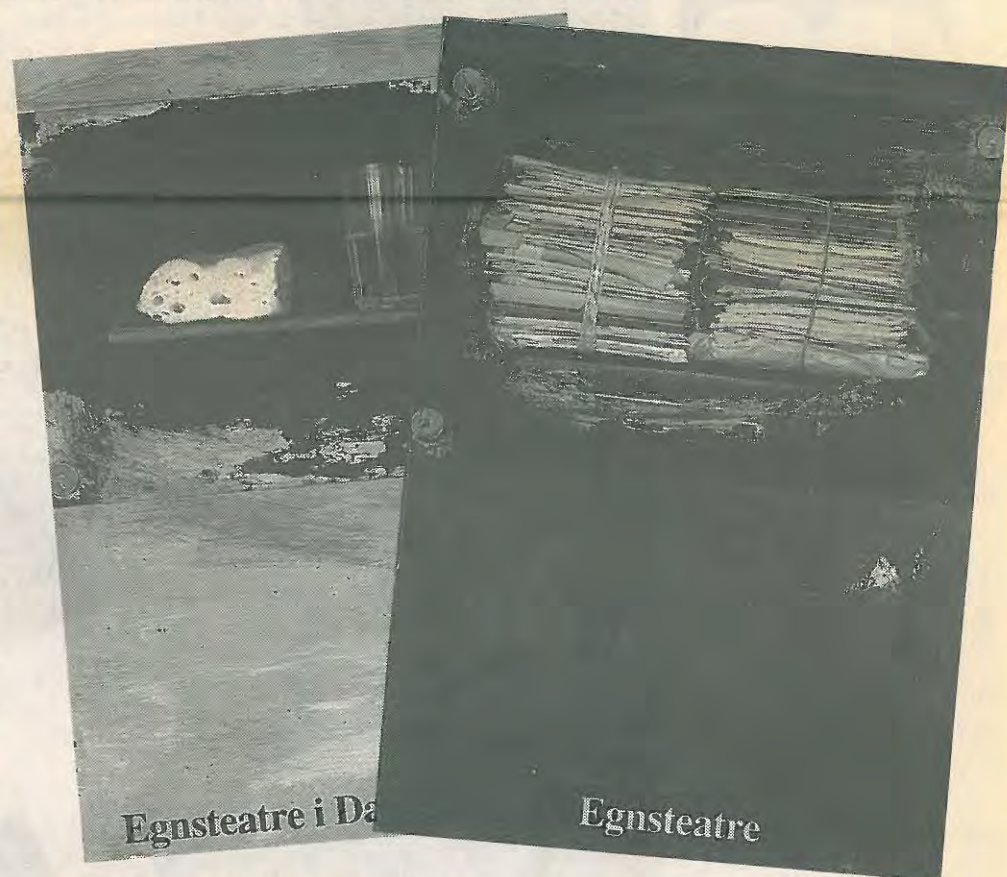
Festivalstemning fra Aalborg.

Foto: Flemming Hansen.

DEADLINE: Næste nummer af Børneteateravisen udkommer o. 1. oktober. Deadline er 24. september 93.

REDAKTIONEN ER SLUTTET 5. MAJ.

NR 85 MAJ 93
ISSN0900-0291

atrene i storbyerne betjener også ofte en lang række omegnskommuner.

Egnsteaterområdets placering kan i tal gøres således op: Egnsteatrene producerer 33% af alle teaterforestillinger, spiller 35% af alle teateropførelser i landet og modtager 10% af den samlede offentlige støtte til teatervirksomhed. Og 19% af alle dem, der i en sæson ser en teaterforestilling, går i et egnsteater.

BROGET FLOK

Egnsteatrene er en broget flok, og alt efter historisk baggrund, lokal placering og kunstneriske valg udfylder de mange forskellige opgaver, dér hvor de har hjemme. Der

overvejende laver børneteater, men også producerer enkelte forestillinger for voksne, f.eks. Møllen i Haderslev og Egnsteatret Gruppe 38 i Århus. Og sådan kunne jeg blive ved. Hvert af de 36 egnsteatre har fundet sin placering i det samlede teaterbillede, lokalt, regionalt og på landsplan. I rapportens 2. bind er der en beskrivelse af hvert enkelt teater.

Rapporten påpeger netop mangfoldigheden og forskelligheden som en af egnsteaternes forcer. Udvalget fraråder en harmonisering eller standardisering i definitionen af et egnsteaters opgaver. Der skal netop være plads til særlige lokale ønsker og en særlig, bærende kunstnerisk

DET MULTICENTRERTE TEATERLIV

I stedet for talen om decentralisering indfører udvalget begrebet *et multicentreret teaterliv*. Hermed forstås udvalget, at det enkelte teater er et center i sit lokalområde, der kan være en bydel, en by, en kommune, et amt eller endog en hel landsdel. Det enkelte teater - stort eller lille - kan løse vidt forskellige opgaver. Teatrene skal ikke være ens, men der skal tilstræbes en *ligeværdighed* mellem teatrene. "I et multicentreret teaterliv skal det enkelte teater ikke opfylde alle mulige krav på én gang. Det må gerne specialisere sig og f.eks. koncentrere sig om

EATER, HVA' NU?

opsøgende forestillinger for de mindste børn eller om ny dansk dramatik for voksne. Pluralisme i det samlede teaterliv, men ikke nødvendigvis i det enkelte teater, er en del af et multicentreret teaterliv."

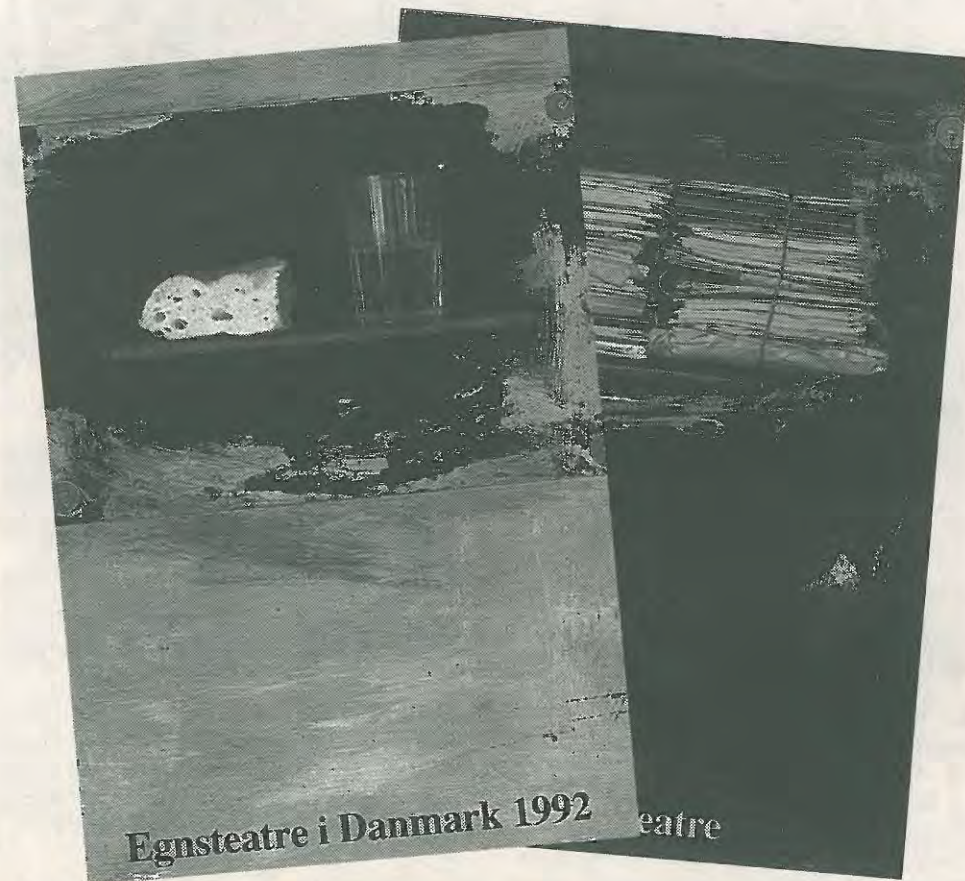
Udvalget konkluderer, at ingen af de nuværende teaterformer, der repræsenteres af de "egentlige" egnsteatre vil kunne undværes i et fremtidigt samlet multicentreret teaterbillede. Som udvalget skriver: "Det er vigtigt, at der findes producerende teatre uden for storbyerne, men det er også vigtigt, at der findes børneteatre i storbyerne, ligesom det er vigtigt, at der findes et differentieret teaterudbud for voksne i de større byer"

BØRNE- OG UNGDOMSTEATER - VOKSENTEATER

Egnsteatrene har som nævnt af udvalget en betydelig placering i dansk teaterliv, - og også (og måske især) på børne- og ungdomsteaterområdet påpeger udvalget egnsteaternes store betydning.

Efter udvalgets opfattelse er det vigtigt, at indsatsen på børneteaterområdet fra egnsteaternes side ikke formindskes. Produktion af børne- og ungdomsteater er en vigtig opgave. Her får børn og unge deres første oplevelser med teatermediet. Hvis landets teaterpolitik som sådan skal have chancer for at lykkes, er det helt afgørende, at der findes et veludbygget net af børne- og ungdomsteatre over hele landet. Egnsteater som børne- og ungdomsteater er der brug for alle steder i landet, - også i de byer, der igrøvrigt er forsynet med et teaterliv for voksne.

Men det kniber med lige-
værdigheden i økonomiske og andre betingelser mellem de egnsteatre, der udelukken-

de er børneteatre og de, der producerer udelukkende for voksenpublikummet. Det er karakteristisk, når man ud fra Egnsteaterrapportens 2. bind ser på de forskellige egnsteatre økonomiske vilkår, at de 5 største egnsteatre langt overvejende er voksentatre. Disse 5 teatre (ud af 47) modtager fra 2,7 til 4,5 mio. kr. i årlig støtte, og tilsammen udgør deres støtte knap 25% af den samlede egnsteaterstøtte.

Om lige-
værdighed skriver udvalget blandt andet: "Det er ikke finere eller mere støt-
teverdigt at spille et interna-
tionalt repertoire for et vok-
senpublikum af kendere i en
storby, end det er at spille
medspilsteater for børne-
havebørn i en lille jysk kom-
mune. (...) Lige-
værdigheden i et multicentreret teaterliv er
det helt afgørende at insistere

på, fordi det nuværende
offentligt støttede teaterliv
fungerer på så helt ulige
præmisser"

Ulige-
værdigheden mellem
de forskellige teaterformer
ses også, når rapporten
udregner det offentlige til-
skud pr. forestilling til hen-
holdsvis børneteater og vok-
sentateater. Størst er de offent-
lige tilskud pr. forestilling for
musikteatre og for voksentate-
atre, og mindst for børne- og
ungdomsteatre. Rapporten
nævner, at tilskuddet pr. fore-
stilling varierer mellem 3.500
kr. og 48.000 kr.

UDVALGETS FORSLAG OG KONKLUSIONER

I al korthed kan udvalgets
forslag opsummeres til:

Egnsteaterstøtten skal som
udgangspunkt gives til pro-
fessionelt producerende
egnsteatre. Og efter at have
analyseret forskellige støtte-
modeller i relation til Teater-
lovens formålsbestemmelse
om fremme af teaterkunst i
Danmark, konkluderer udval-
get, at fremtidens egnsteater-
politik må bygges på:

1) - en generel refusions-
ordning, hvorefter staten
minimalt refunderer kommu-
nernes og amtskommunernes
udgifter til producerende
egnsteatre med 50%

2) - at maksimumsgrænsen
for det beløb, hvoraf staten
kan yde refusion hæves fra
de nuværende knap 4 mio. kr.
til 6 mio. kr.

3) - et flertal i udvalget
mener, at minimumsgrænse
på refusionsberettiget støtte
på 2,4 mio. kr. Et mindretal -
Kommunernes Landsfore-
ning - er ikke enig i mini-
mumsgrænsens beløb, og et
andet mindretal - Amtråds-

foreningen - kan slet ikke til-
slutte sig en minimumsgrænse.

4) - obligatoriske 3-5 årige
skriftlige kontrakter mellem
egnsteater og
kommune/amtskommune

5) - et flertal foreslår, at
der ansættes en egnsteater-
konsulent, f.eks. under Tea-
terrådet. Denne konsulent
skal være obligatorisk delta-
ger i forhandlingerne om
egnsteaterkontrakten. Engste-
aterkonsulent skal udeluk-
kende være en faglig rådgiver,
der ikke på nogen måde
kan anfægte det kommunale
selvstyre i beslutningen om
oprettelse/ nedlæggelse af et
egnsteater. Et mindretal -
Kommunernes Landsfore-
ning og Amtrådsforeningen
- mener ikke, at konsulentens
deltagelse skal være obligato-
risk.

Som variant til en generel
50%'s statsrefusion, foreslår
et flertal i udvalget, at det
kan være en central teaterpo-
litisk opgave at støtte teater
uden for de traditionelle tea-
terbyer, at støtte børne- og
ungdomsteatret og at støtte
danseteatret. En måde at
fremme disse særlige teater-
politiske prioriteringer kunne
være at give f.eks. 60%'s
statsrefusion på disse områ-
der, - uden at den forhøjede
statsrefusion her skulle
anfægte den generelle 50%'s
refusion til egnsteatre som
sådan. - Et mindretal - Kom-
munernes Landsforening -
mener, at refusionen bør være
50% til alle egnsteatre og i
alle kommuner.

På langt de fleste områder
er udvalget altså helt enige.
Det gælder især analyserne af
det nuværende egnsteaterbil-
lede og svagheder og styrker
ved det. Udvalget er helt eni-

ge om egnsteaternes centrale
placering i dansk teater, og
om vigtigheden i at egnstea-
terområdet bevares og styr-
kes, så de gode udviklings-
muligheder får bedre vækst-
betingelser end nu.

Men som det kan ses er der
et par enkelte punkter, hvor
udvalget deler sig i uenighed
om konklusionerne. Amtråds-
foreningen kan ikke gå
ind for en bundgrænse, mens
resten af udvalget er enige
om at en bundgrænse er en
god idé, omend de ikke har
opnået enighed om bundg-
rænsens niveau. - Og så er
der egnsteaterkonsulenten,
som alle synes er en god idé,
og hvor uenigheden blot går
på, hvorvidt konsulenten skal
være obligatorisk deltager i
forhandlingerne om egnstea-
terkontrakter.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Udvalget regner sig frem til,
at hvis maksimumsgrænsen
forhøjes til 6 mio. kr., og hvis
den af flertallet foreslåede
bundgrænse på 2,4 mio. kr.
indføres, vil merudgiften for
staten med det nuværende
antal egnsteatre være
omkring 12 mio. kr. - Denne
merudgift imødegås endda,
mener udvalget, af at der vil
være teatre, der ophører med
at være egnsteatre. Sådan har
det været gennem årene,
f.eks. er Banden ophørt som
egnsteater i Odense, og Turn-
us er ophørt i Albertslund, og
intet taler for at det skulle
ændre sig. - Omvendt vil en
pulje til særlige initiativer og
forhøjet refusion på priorite-
rede områder betyde en mer-
udgift. Udvalget foreslår, at
ekstrapuljen sættes til 10
mio. kr., der bestyres af egn-
steaterkonsulenten/Teaterrå-
det.

HVA' SÅ NU?

Den grundige og seriøse
egnsteaterrapport giver nu
anledning til spekulationer
om, hvad der nu skal ske med
landets knap 50 egnsteatre.

Set herfra forekommer rap-
portens forslag både rimelige
og fornuftige. Vi der i daglig-
dagen arbejder med de øko-
nomiske rammer for egnstea-
tervirksomhed synes natu-
rligvis, at en minimumsgrænse
er en god idé. Om beløbs-
grænsen så skal være 2,4
mio. kr. må være en diskussi-
on i forhandlingerne om de
nye egnsteaterbestemmelser i
Teaterloven. Ud af de 47
nuværende egnsteatre, er det
kun 6 teatre der i øjeblikket
modtager mere end 2,4 mio.
kr., så indførelsen af en mini-
mumsgrænse vil betyde et
løft for mange teatre. Hvis
altså ikke teatrene i stedet
bliver lukket. Vi der produce-
rer børneteater ved, at beho-
vet for teateroplevelser er

der, men at det desværre
mange steder på skoler, bibli-
oteker, institutioner m.v. bli-
ver sværere og sværere at få
økonomi til at opfylde beho-
vet. Så hvis reaktionen på
forslaget om indførelse af en
minimumsgrænse bliver tea-
terlukninger, bliver der endnu
længere vej til opfyldelsen af
behovet for teateroplevelser.

En anden ting, der springer
i øjnene, er Kommunernes
Landsforenings og Amtråds-
foreningens markeringer af
særstandpunkter. Umiddel-
bart kan det forekomme
inkonsekvent, at Kommun-
ernes Landsforening og Amtråds-
foreningen igennem rap-
porten støtter en generel
statsrefusion på 50% og en
stigning i maksimumsgræn-
sen for refusion, uden at
ville være med til at sikre
egnsteatrene et anstændigt
minimumsgrundlag, og derig-
ennem blandt andet rydde
op i den utilsigtede refusions-
tænkning fra visse kommu-
ners side. Men KL og Amtråds-
foreningen ser altså ger-
ne, at staten giver flere penge
til egnsteatrene, men ser
ikke, at det så ville være
rimeligt, at kommunerne og
amterne også selv bidrager til
rimelige vilkår for egnstea-
trene.

Landets nye kulturminister,
Jytte Hilden, har også haft
sine kommentarer til rappor-
ten. Hun ser åbenbart fulds-
tændig hen over, at udvalget i
det store og hele er enige,
hvorefter hun skamløst udtal-
er, at der er vild uenig i
udvalget, og at hun (og rege-
ringen i øvrigt) kan gøre som
de vil med egnsteaterområ-
det. Underforstået at det i
hvert fald ikke bliver i rap-
portens ånd, og måske ikke
rart for egnsteatrene.

Som nævnt regner udval-
get regner sig frem til, at de
forøgede omkostninger ved
deres forslag for staten vil
være ca. 12 mio. kr., dvs. en
stigning i den statslige udgift
til egnsteatre på knap 34% i
forhold til nu. Det er ikke så
galt, når man tænker på, at
kulturministerens eget parti
har lovet en forøgelse af de
statslige kulturelle midler
med 50%. Meget tyder dog
på, at de gyldne løfter fra
Socialdemokratiets oppositi-
onstid ender som den rene
teatertorden. Det klæder ikke
et parti, hvis formand har
travlt med at tale om moral i
politik. God moral er vel at
holde sine løfter?

Hans Jørgen Sahl
er administrator ved
Egnsteatret Gruppe 38
i Århus

KOMMENTAR FRA
BTS-FORMANDEN
SIDE 4

Så meget betaler kommunerne til deres egnsteatre:

	Egnsteatre	Det Kgl. Teater	Pro- vins- lands- dels- scener	Den Stor- køben- havns- ke Lands- dels- scene	Det Rej- sende Lands- teater	Det Rej- sende Børne- teater og Op- søgen- de Teater	Øvrige teatre	I alt
Antal produktioner	33%	13%	9%	7%	5%	10%	23%	100%
Antal forestillinger	35%	7%	9%	12%	7%	10%	19%	99%
Publikum	19%	17%	12%	23%	13%	6%	10%	100%
Andel af off. støtte til teaterproduktion	10%	44%	21%	13%	7%	2%	3%	100%

Formanden for Børneteater
Sammenslutningen (BTS):

EN GOD RAPPORT

Til kulturminister
Jytte Hilden

Efter to års arbejde er Kulturministeriets Egnsteaterudvalg kommet med sin rapport. En god rapport! En rapport, som vil være et godt grundlag for en kommende lovrevision. Udvalget prioriterer generelt børneteaterområdet højt. Vi ser det som en endelig anerkendelse af vores område.

Rapporten gennemgår udførligt de forskellige egnsteatre og konstaterer bl.a., at egnsteatrene producerer halvdelen af en sæsons børneteaterforestillinger på statsstøttede teatre i Danmark, og at ca. halvdelen af børneteaterpublikummet på statsstøttede teatre er at finde hos egnsteatrene som producenter af børneteater.

Behovet for en endelig og definitiv fastsættelse af den statslige refusionsprocent til den primære bidragsyder – kommune eller amt – har vi fået demonstreret de seneste år og vil derfor anbefale, at loven på dette punkt følger udvalgets forslag.

Dette muliggør en langsigtet planlægning for bidragsyderen og – hvis udvalgets forslag om obligatoriske aftaler mellem teatrene og deres tilskudsgivende kommuner/amter bliver indskrevet i loven – for teatrene.

Vi ser også en egnsteaterkonsulent som en rimelig garant for, at teatrene får de produktionsbetingelser, som er nødvendige og tilskudsgiveren derved det teater, som er ønsket, specielt hvis konsulentens deltagelse i afgørende forhandlinger gøres obligatorisk.

Man kan konstatere, at flertallet af de børneteaterproducerende egnsteatre i øjeblikket får væsentlig lavere tilskud end de egnsteatre, som har en anden repertoireprofil.

Udvalget konstaterer, at et tilskud på 2,4 mio. kr. giver lavest mulige økonomiske rammer for at drive et »helårsteater«. Vi ser tallet som udtryk for en realistisk vurdering af dagens produktionsbetingelser og referer til den vurdering, som Teaterrådet har gjort ved tidligere tilfælde.

Man må dog konstatere, at flertallet af de børneteaterproducerende egnsteatre for øjeblikket ligger væsentligt under dette tilskudsniveau. Hvis denne minimumsgrænse indføres, indebærer det, som også rapporten konstaterer, en risiko for at nogle kommuner vælger at ophøre med at yde driftstilskud til sit egnsteater, eller at andre kommuner mindsker antallet af egnsteatre.

Da det gælder de teatre, som udvalget betegner som »14-dages egnsteater«, har vi ikke noget rimeligt argument

imod, at man fratager bidragsyderen den statslige refusion.

Men for de teatre, som for sin produktion er reelt og udelukkende beroende på egnsteaterstøtte, indebærer indførelsen af et minimumsbeløb en ikke uvæsentlig risiko. Nogle kommuner eller amter kan vælge at springe fra og derved risikerer vi, at dansk teater og ikke mindst dansk børneteater mister den pluralisme, som udvalget vurderer så højt.

Udvalget – eller udvalgets flertal – har bedømt denne risiko som reel og foreslår derfor, at loven muliggør en positiv særbehandling af egnsteatre i egne, hvor skatteunderlaget er lille og egnsteatre med bl.a. børneteater, som hovedsageligt virke. Man har foreslået 60% refusion. Vi vil kraftigt anbefale, at lovens endelige formulering følger denne – udvalgets flertals – anbefaling.

Vi forudsætter, at loven vil indeholde rimelige overgangsordninger til og rimelige dispensationsmuligheder fra nævnte minimumskrav.

Der er en risiko for, at amter/kommuner på trods af disse overgangsbestemmelser/dispensationsmuligheder springer fra. Det fremgår af rapporten, at en del teatre i dag ikke har aftaler med bidragsydende kommune/amt og derfor risikerer at stå helt uden økonomisk støtte på et tidspunkt, hvor muligheden for at søge støtte fra andre ordninger i Teaterloven ikke foreligger. For disse teatre opfordrer vi ministeren til at afsætte en rimelig pulje til Teaterrådet, for at muliggøre en hurtig, midlertidig løsning, indtil eventuel overgang til anden støtteordning indenfor Teaterloven kan effektueres.

Vi opfordrer også ministeren til at pålægge Teaterrådet speciel opmærksomhed overfor udviklingen på egnsteaterområdet. Hvis Teaterrådet bedømmer det nødvendigt, beder vi ministeren om at anvise midler til en permanent løsning for de støtteværdige teatre, som eventuelt fratages sin status som egnsteater. Dette sker bedst gennem forhøjelse af Teaterrådets egne midler.

Lovens hensigt må være at medvirke til udviklingen af en, hvad udvalget kalder multicentreret, pluralistisk, professionel teaterproduktion på ligeværdige betingelser over hele landet. Loven bør derfor initiere nye kommuner/amter til at oprette egnsteatre og et af midlerne kunne være en prioritering af tværkommunale samarbejdsprojekter ved oprettelse af nye egnsteater og styrkelse af eksisterende.

Med venlig hilsen
Anders Ramberg

FESTIVAL 93

En voksen stemme i rummet foran forestillingslokalet:

– Vi skal ind og se Kaskadeteatret...
– Skader det? spurgte en lille knægt undrende.

Stedet var børnebiblioteket i Hassersområdet i Aalborg og anledningen Festival 93 – teater og børn for unge. En umiddelbar kommentar post-festum må vel være, at det aldrig skader at betræde kunstens slyngede stier. Kaskader af teater var der i hvert fald nok af i de fire-fem dage, landets mange teatergrupper befolkede Limfjordsbyen med deres farvestrålende teaterbiler, mange forestillinger – og det totalengagement, der hvert år får den store børne- og ungdomsfestival til at gå op i en højere enhed.

Festivalen i Aalborg var undtagelsesvis nogle dage kortere end normalt, men til gengæld så meget mere intens. Kørerne ved

weekendens masseopbud af forestillinger lignede sig selv – og ligeså reaktionerne fra de mange festivalgæster, der oplevede meget godt, noget mindre godt og osse lidt rigtigt dårligt teater blandt de mange teaterforestillinger, der blev kastet gratis i grams.

Traditionen tro bad Børneteateravisen to anmeldere tage temperaturen på festivalen og dansk børneteater anno 1993: John Andreasen debuterer som fast anmelder ved denne lejlighed (se BTA 84), og han får assistance af David Blangstrup, der bl.a. har anmeldt børneteater til bladet »Børn og Unge«.

De to blev udrustet med et af de få eftertragtede partout-kort – samt ordre til at se, hvad de havde lyst til! De følgende sider viser deres valg, dog indledningsvis garneret af Randi K. Pedersen's rapport fra Brugerkonferencen.

caj

Følgende forestillinger omtales i anmeldelsessektionen:

Mariehønen: »Tøsedrengen«, Jakoble: »Bangebuks« (x2), Refleksion: »Broder Sol, Søster Måne«, »Himlen inden«, Gruppe 38: »Androkles og løven« (x2), »Og de levede lykkeligt«, Anemoneteatret: »Palle alene i verden« (x2), Møllen: »Jean de France«, Corona Dansteater: »Heavy« (x2), Theater La Balance: »Nattergalen«, Vestvolden: »Hvor er klokken«, Teatret: »Vejrhønen«, Jakob Mendels Teater: »Et tilfælde«, Kabugi: »Mand over sky«.

FESTIVAL 94 – PÅ VESTFYN

Efterdønningerne fra Festival 93 har endnu ikke lagt sig, men planlægningen af næste års festival har allerede været igang længe.

I 1994 bliver Vestfyn vært for den store børne- og ungdomsteaterfestival, der igen vil være en hel uge og trække alle landets professionelle børneteatergrupper til området.

Det store og afsluttende weekendarrangement afvikles den lørdag den 23. og søndag den 24. april i Glamsbjerg.

Festival 94 vil udover de mange danske grupper og forestillinger også blive præget af et stort nordisk indslag med hovedvægten lagt på Nordens oprindelige folk. Der vil således blive indbudt teater fra Grønland, Færøerne og Sameland, ligesom der er planer om at lave et seminar i tilknytning hertil.

FESTIVAL 95

De kommende års festivaler er endnu ikke

faldet endelig på plads.

Der er håb om, at Festival 95 vil blive afviklet på Djursland.

Århus amt har erklæret sig villig til at påtage sig sin økonomiske del af værtskabet, og de involverede kommuner kan dermed komme videre med deres egne forhandlinger.

Initiativtager er her Grenå, der fejrer byjubel i 1995.

FESTIVAL 96

Hvad angår placeringen af Festival 96, peger alt på, at den vil blive placeret i hovedstadsområdet, hvor flere omegnskommuner har erklæret sig interesseret.

Derved kommer børne- og ungdomsteaterfestivalen også til at præge begivenhederne i forbindelse med København som Kulturbry 96.

caj

Deltagelsen i Børneteaterfestivalen har meget høj prioritet hos de voksne købere af teaterforestillinger for børn og unge. Det var en klar melding fra Brugerkonferencen i Aalborg.

Af Randi K. Pedersen/
Defacto

Planlægning af et teaterrepertoire, der udelukkende består af børne- og ungdomsforestillinger, er en stor og ansvarsfuld opgave. Det fremgik tydeligt af oplæg og diskussioner på Brugerkonferencen i forbindelse med Børneteaterfestivalen i Aalborg, hvor netop repertoireplanlægning var hovedtema.

Interessen hos de mange voksne, der ude over landet vælger på de egentlige brugere, nemlig børnenes, vegne, sås blandt andet ved det store antal tilmeldte til konferencen. Hvor folkeskolelærere, pædagoger, bibliotekarer og teaterforeningsfolk, fyldte godt i auditoriet på Aalborg Seminarium.

Men især kunne det høres på aktivitetsniveauet i den indbyrdes snak dagen igennem. Både i pauser og plenium – og ikke mindst ved et velplanlagt gruppearbejde var der gang i diskussionen. Med stor iver og entusiasme blev det forklaret og beskrevet, hvordan man bar sig ad hjemme, og hvordan man allerhelst ville have det skulle være. Hvis altså bare pengene var til det.

KRITERIER FOR GOD KVALITET

Økonomi til at deltage i Børneteaterfestivalen og luft i budgettet til spontane indkøb stod højt på ønskesedlen hos deltagerne i årets Brugerkonference.

Fra mange sider blev det understreget i løbet af dagen, hvor vigtigt der er, at det enkelte medlem af et lokalt børneteaterudvalg får set så mange forestillinger, som overhovedet muligt. Det blev faktisk regnet for den vigtigste forudsætning for, at man rundt om i landet kan planlægge en række repertoarer af den ønskede kvalitet.

Hvordan man som voksen bruger vil definere, hvad der er kvalitet, blev der luftet en del meninger om undervejs på konferencen. Stærkest og mest entydigt måske af en oplægsholder, Skolebibliotekskonsulent og tidligere medlem af børneteaterudvalget for børnebiblioteket i Birkerød, Margit Bruntse.

– Et repertoire skal lægges efter nogle kvalitetskriterier, der tilgodeser både følelser og intellekt. Det skal ikke lægges efter, om temaet i en forestilling tilfældigvis passer ind i en skoles emneuge, advarede Margit Bruntse.

Som hun ser det, er den

Teatret Cantabile 2 leverede uddrag af forestillingen "Brevet" under årets brugerkonference – og måske kan dette still-foto fra forestillingen også illustrere nogle af repertoire-planlæggernes tilbagevendende problemer...

festival 93

NOGET OM SNAKKEN

gode børne- eller ungdomsforestilling et samarbejde mellem teater og publikum, der går længere, end det normalt sker indenfor voksenteatret.

RESPEKT FOR OPLEVELSEN

Margit Bruntse pegede blandt andet på, at den gode børneteaterforestilling tit bliver til på baggrund af konkrete hændelser eller problemstillinger, som børnene kender til. Ofte har der ligefrem været tale om, at et børneteaterstykke er blevet skabt ved et samarbejde med børn allerede forud for den færdige forestilling.

Ligesom hun nævnte det tætte samarbejde, der opstår, når børneteateret tager vanskelige temaer op og gør det på en pædagogisk prisværdig måde.

- Det gode, opsøgende børne- og ungdomsteater formår at se tingene ud fra børnenes synsvinkel, sagde Margit Bruntse.

Men understregede også, at de voksne skal være varssomme med i efterbearbejdelsen at pille ved de oplevelser, forestillinger af god

kvalitet giver børnene. Hun mener, at man ellers kan man komme til at nedgøre det, som børnene selv har fået ud af at se en teaterforestilling.

Her var Margit Bruntse helt på linje med en anden oplægsholder - konferencens tredje og sidste - den svenske docent, Margareta Rönnerberg, der igennem de sidste 15 år har beskæftiget sig med børnekultur.

Margareta Rönnerberg har udgivet flere bøger om emnet med vægten lagt på børns brug af film og video, som hun betragter som leg blandt andre lege.

Forudsat - naturligvis - at det, børnene ser, er noget indholdsmæssigt lødigt!

BØRN KAN SELV

Senere på dagen forfægtede denne kontroversielle forsker blandt andet det synspunkt, at der er himmelvid forskel på, hvad børn og voksne opfatter som børnekultur. Hun mener, at den kultur, som voksne lægger frem for børn, er en helt anden slags end den, børn selv opfatter som deres egen, og som bliver undertrykt.

Margareta Rönnerbergs grundlæggende tese er, at børneforskningen må genopdage barnet og dermed forske på børnenes præmisser.

Hun finder det i den forbindelse meget uheldigt, at der i forskningen - rent principielt - opstilles en fjendtlig modsætning mellem voksne og børn i stedet for at tale om positive uenigheder.

Ifølge den svenske forsker har børnekulturen som helhed to fremtrædende funktioner.

Den ene er alle de ting, der i det meste går ud på at udvikle barnet til voksen på en harmonisk facon. Ofte vil det være noget, der foregår gennem kulturelle tilbud som eksempelvis børneteater af høj kvalitet.

Den anden funktion, Margareta Rönnerberg peger på, er den stupide, aggressive form for børnekultur, der er fuld af fordomme, racisme og vold.

Det var denne evne til at påvirke, som også optog dagens oplægsholder nummer to, Jonna Génsbøl, folkeskolelærer fra Næstved, teaterkontaktlærer og gennem de sidste 9 år bestyrelses-

medlem i Næstved Teaterforening.

KASTER TERNINGER

Efter hendes mening er børneteateret meget velegnet til at hjælpe med til at gøre børn og unge åbne og nysgerrige. Men det forudsætter forestillinger af kvalitet og ikke det tomt, rent underholdende teater for børn, som hun afviser fuldstændigt.

- Man vil jo gerne påvirke børnene til at udvikle et moralkodeks for, hvad der er godt eller skidt, sagde Jonna Génsbøl blandt andet. Børneteater er en alvorlig sag, hvor der gerne skulle være overensstemmelse mellem indhold og målgruppen af børn.

Det, mente hun, kunne være svært, hvis man kun havde Den Røde Brochure at vælge ud fra. Hun efterlyste i den forbindelse gode titler med gennemslagskraft til forestillingerne og også til teatergrupperne selv. Hvis navne Jonna Génsbøl ikke tøvede med at kalde "søgte". Mens andre fandt forestillingsbeskrivelserne "noget

kryptiske" og aldersgrupperne problematiske.

Ligesom Margit Bruntse talte Jonna Génsbøl om det vigtige i, at børneteater ikke nødvendigvis skal være det samme alle vegne rent repertoiremæssigt. Man må indrette planerne efter, om en børneforestilling skal spilles på en skole, et bibliotek eller i en teaterforening, understregede hun.

- Men det at lægge repertoire kan være som at kaste terninger, hvor resultatet ikke altid falder heldigt ud.

CENTRALISME ELLER INGENTING

Det var derfor Jonna Génsbøl og alle de andre børneteaterentusiaster på Brugerkonferencen slog så stærkt på tromme for nødvendigheden af at tage til den årlige Børneteaterfestival. Hvormed de understregede, at der er noget om snakken, når man peger på et påtrængende behov for flere økonomiske ressourcer.

For de voksne er det afgørende selv at kunne danne sig et indtryk, når der skal vælges forestillinger, som

passer til børn og unge derhjemme.

I Birkerød er den mulighed blevet indskrænket, fortalte Margit Bruntse, som redegjorde for en ny konstruktion forårsaget af sparekrav.

Her kan den enkelte teaterkontaktperson ikke længere selv vælge ud af den store mængde forestillinger. Man får derimod stillet et vist antal til rådighed, som på forhånd er valgt af et centralt børneteaterudvalg, der står for alt, hvad kommunen tilbyder på børne- og ungdomsteaterområdet på biblioteker, skoler og andre steder.

Ordningen med et centralt udvalg er dog også kendt andre steder, og modellen skal efter sigende brede sig til stadig flere kommuner.

Margit Bruntse vurderede det som dårligt for demokratiet.

Dog troede hun også, det måske kunne give en større ekspertise ved valget af forestillinger.

- Det er en centraliseret løsning, men trods alt bedre end alternativet - slet ikke noget teater overhovedet for børn og unge.

festival 93

Af John Andreasen

Børneteaterfestival 1993 i Aalborg er forbi. I år varede den kun fire dage. Men utroligt komprimerede dage. Nogle teaterfolk savnede "den lange uge", hvor man kunne få snakket med kollegerne og nye kunne komme mere ind i miljøet. Andre var meget tilfredse med "et kortere race". For en børneteaterfestival af danske dimensioner er både fornøjelse og knokkelarbejde, verdens største.

Et gigantisk kunstnerisk tilbud og salgsmæssig succes på én gang. Og når der er så meget at vælge imellem, kan man naturligvis kun opleve et lille udsnit af de omkring 100 forskellige forestillinger ved selvsyn. Også selvom der i weekenden til tider var bus mellem flere spillesteder, hvor folk strømmede til det meste - fra små, overophedede klasseværelser til kølige sportshaller med plads til otte scenografier på én gang. Og udenfor var det strålende solskin.

Apropos solskin, så nød Bjørneteateret godt af det til deres spektakulære og effektfulde "Spektakelmagerens gade". Man kunne have undt flere at opleve denne og flere forestillinger udendørs i det vejr - uanset om alle nye forestillinger var spillet "på plads" eller ikke. Det sker jo ofte, at en forestilling ikke er helt klar til premieren - uanset om det er børne- eller voksenteater. Men i modsætning til mange stationære voksenforestillinger, der spiller i relativ kort tid, kan turnerende børne- og ungdomsforestillinger, der spiller over længere tidsrum, nå at udvikle sig ordentligt efter "premiere".

Netop forholdet mellem børne- og voksenteater blev strejft af formanden for BTS, Anders Ramberg, ved åbningen af weekendens festival. Han mente ikke, at det er børneteaterets opgave at skabe et publikum til voksenteater. Børneteateret skal lave gode forestillinger for børn og unge lige her og nu. Om børnene evt. skulle være interesseret i teater, når de

går ind i de voksnes rækker, kan ikke være børneteaterets ansvar og i hvert fald ikke dets eksistensberettigelse. Et rimeligt synspunkt - men nu til nogle faktiske glimt fra festivalen.

TØSEDRENG ELLER DRENGETØS?

Mariehønen's jubilæumsforestilling "Tøsedrengen" var med til at åbne festivalen. På den trekantede scene møder vi gamle og nye venskaber og fjendskaber mellem Palle, Roland & "Henry" - og Rørholt. Fra sommerferien begynder til et nyt skoleår går igang sker der ændringer i deres liv, som ellers ville tage måneder eller år. Teaterets magi gør det troværdigt.

Tiden er knap, Palle skal forvandles fra en slapsvans til et lille "mandfolk" på syv uger, ellers vil han blive banke flad af "Rørholt-banden"! Men når nøden er størst, er hjælpen nærmest. Palle blev til grin, da han fik tæv af klassens nye pige, "Henry". Men hun er den første til at hjælpe ham mod overmagten, som kun kender til vold og ydmygelse. Hun går til boksetræning, og nu skal den ømskindede Palle lære at slå fra sig - og det er han mildt sagt ikke god til. Han tør ikke, og hans bedste ven, Roland, vil ikke - trods sit stolte riddernavn. Han er imod vold. Men de to bløde mænd lærer at "slå fra sig" og sætte grænser, når der er noget mere på spil end bare deres egne rygstykker.

Hvad Palles hjemmeliv egentlig består af, står hen i det uvisse. Men Roland og "Henry" er ofre i uheldige familier, og de bytter næsten køn for at klare dagligdagen. Men gennem den fælles boksetræning - og Palles drømmende interesse for en musvåge - vokser nye kræfter og nuancer frem. I mødet med Roland tør "Henry" smide sin cap og være Henriette med det lange hår. Noget som måske på længere sigt splitter de gamle drengevenner. Og Roland sætter slagfærdigt en grænse på hjemmefronten ligesom Palle på overraskende vis får gjort op med den evige plageånd, Rørholt. Ikke bare i drømme

før første skoledag, men osse på selve dagen.

Det lyder vel nok kedeligt og socialrealistisk, men det er det ikke. Det er nutid, tempo, humor, poesi. Og realistisk ironi: Nye skolegårde bliver indtaget, og der er altid nogen, der er parat til at slå på tuden.

Humoren er ikke udleverende, de sociale årsagsforklaringer er ikke for firkantede, og publikumskontakten er god. Der er noget for hele aldersspektret (8-14 år), selvom det en del af kropssproget nok er mere 8-årigt end 14-årigt. Eller måske bare "barnligt" på en måde, som kun voksne ville fremstille det. Vi kan godt forstå frygt, forlegenhed, vrede osv. uden at det behøver fremstilles som småbørn i affekt. Forestillingen er meget solidarisk med børnene, men burde nok lige tjekke nogen af de kropslige udtryk. Også selvom det skal være komedie. Og nogle af de poetiske tekstpassager kunne der også arbejdes mere med. Lige nu virker det som om spillerne stadig har et lige så forlegent forhold til den slags som deres børnepublikum ville have det i dagligdagen. Men når forestillingen opfordrer til at overskride grænser, bør teateret også kunne mestre det poetiske med større selvfølgelighed. Men det er ting, der kan arbejdes med i en iøvrigt god forestilling med sjove, musikalske lydeffekter.

ER EN BANGEBUKS BANGE?

Ligesom Mariehønen har Jako•Bole Teatret fat i temaet pivet/bange i "Bangebukks". Her er aldersspredningen dog fra 3 til 7 år, hvor noget opfattes af de mindste og noget andet eller mere af de ældste. Men spørgsmålet er nok, om der ikke satses for meget på de store i forhold til de små.

Det starter ellers godt nok. Udenfor døren bliver børnene indviet i en hemmelighed: en pige kan fortælle en historie om en bangebukks, som bor på et lille bjerg.

Pigen har mødt ham en dag, hvor han var kravlet op i et højt træ for at redde en fugleunge, som ikke turde flyve. Og han var selv bange for at kravle ned. Pigen hjælper ham ned, men håner ham også. Forestillingen er en genskabelse af den dag set ud fra hans og hendes forskellige synspunkter.

I scenografien bruges en række dagligdags ting glimrende: solen er en gammel-dags standerlampe, træet er

en grøn trappestige og bækken er en vandhane, to stykker tagrende og en balje.

Og historien har nogle gode skræmmende og rørende situationer - ikke mindst omkring omsorgen for fuglen. Selvfølgelig kan der være plads til omveje & indfald, og historien behøver ikke fortælles strengt kronologisk. Men historien tager for lang tid om at komme igang. Og der gåes ud og ind ad den på en måde som nok er for svær at følge for de mindste. Mere koncentration omkring livet med fuglen kunne nok gøre fortællingen bedre - i stedet for så meget leg med teaterets virkemidler og fiktionsslag. Og pludselig er forestillingen slut.

Hvad handler forestillingen om? Leg med Teater? Mobning? Omsorg & nærhed & livsglæde overfor misundelse og kynisme? Natur overfor kultur? Mødet mellem et "naturligt" barn, der må reagere som han gør og et "kulturelt" barn, som må reagere ud fra sine forudsætninger? Er for meget "naturlighed" urealistisk og latterligt? Er et moderne by-barn bare realistisk - selvom det tilsyneladende osse er meget intrigerende og uden sans for andre måder at leve og opleve omverdenen på?

Fra starten skabes en kraftig modsætning mellem "natur" og "kultur". Drengen, der kaldes "Bangebukks", bor i en hule på et lille bjerg og går klædt i en kæmpemæssig skovmandsskjorte, store grønne lærredsbukser og skindtøfler. En klart fiktiv figur.

Pigen er i genkendelige blå lærredsbukser, neonfarvet t-shirt & sokker, gummisko og cap. Et gennemsnitsbarn fra nutiden - såvel i by som på land? Eller har man bare skabt et lidt for umage par?

Bangebukks er et skældsord. Men bortset fra det høje træ - som ikke er meget højere end det bjerg han sover på - så er han jo ikke bange. Jo, for tordenvejr som så mange andre børn. Og for at miste en ven. Men ellers møder han jo alt tillidsfuldt. Og finder sig utroligt tålmodigt i pigens evige chikane. Men er det en bangebukks?

"Bangebukks" er en familieforestilling eller i hvert fald en forestilling, som børn og voksne må se sammen. For børnene har formodentlig en del spørgsmål bagefter, som voksne må hjælpe dem med at få styr på. Men det kan Jako•Bole Teatret nok også, når de har arbejdet mere med forestillingen. Og fået pillet

noget af "overspillet" ud. Børnene fremtilles ofte som over-nervøse, over-forlegne, over... Genkender børn sig selv på den måde, lærer de nok af det eller må de bare se dette som (voksnes) "teater-børn"?

REFLEKSION & MEDITATION

I modsætning til Jako•Bole Teatret er Refleksion en relativ ny teatergruppe, der bl.a. er inspireret af Rudolf Steiners kosmiske og mystiske tankeverden. De spillede "Broder Sol, Søster Måne" for de 4-10 årige og "Himlen indeni" for unge og voksne. Begge forestillinger bygger på beretninger om den hellige Frans af Assisi. Og i begge bruges dukker, objekter, lysvirkninger og musik. Og kukkasse-princippet udnyttes optimalt til at skabe scenisk svævende rum.

"Broder Sol, Søster Måne" fortæller om Frans' fødsel, hans liv i pagt med naturen, særligt dramatiske situationer med en ulv og en spedalsk og endelig hans død af ælde. En forestilling om mod og kærlighed. Det er en dæmpet, langsom og meget smuk forestilling, hvor især lysvirkninger og scene-mekanik overrasker.

Corona Danseteater:
»Heavy«.

, BANGEBUKSE OG VY MÆND

undervejs. Det er noget af et vovestykke i dagens mediezapperi at skru ned for lyden, sænke tempoet og øge koncentrationen omkring små rum og små ting. Fortællingen kunne nok strammes, men der er utrolig meget god scenisk magi i forestillingen!

Ungdoms- og voksenforestillingen "Himlen indeni" er derimod alt for vegetativ, langtrukken og abstrakt efter min smag. Smuk musik, god dukkeføring og et enkelt humoristisk indslag med en lillebitte væltepeter-cyklist henover firmamentet er ikke nok. Den blev kaldt billedstofteater, men det var jævnthen uforståelige billeder af forskellig stofflighed. En introduktion kunne måske hjælpe – uden at tage al oplevelse ud af forestillingen?

ANDROKLES OG HUNDEN

Festivalen havde flere opførelser af klassikere. Men hvad gør man, når historien egentlig ikke varer mere end få minutter? Så gør man som Gruppe 38, da de skulle dramatisere "Androkles og løven": man bruger en masse tid på at præsentere teatret, de medvirkende og handlingen i den lille fabel.

Men hvilken perle af en præsentation! For de 3-8-årige og alle andre! Hele familien Hummes med mor Hilda i spidsen for det v a n a r t e d e orkester bestående af Largo, Louis og Leo Hummes. Og ikke at forglemme den sopransyngende hund, Chuck, opkaldt efter en gammel rock-sanger. Et usselt lille familieforetagende, der præsenterer sig selv som "Verdensteater" – i en slidt, gammel kuffert.

Og ved overdrivelsens magi bliver teatret stort, spændende, farligt og lykkeligt til slut. Til trods for at ingenting er klar til tiden. Med en ordentlig dosis jysk

underdrivelse kommer mangt og meget ud mellem mutter Hummels sideben. En lille halv time med stor komik! Osse selvom teatret ved den specielle lejlighed henvendte sig mere til de voksne købere end til børnene. På den anden side er det jo også dem, der skal anbefale forestillingen derhjemme, så børnene får den at se.

P.S. Gruppe 38's "Og de levede lykkeligt" kan bestemt også anbefales. Vi ville vist godt ønske, at vi kunne slippe Cornelias fornuft og leve i Vanda og Violas naivt-gode eventyrverden, hvor der vendes op og ned på en masse ting og det umulige er muligt. Meget muligt endda. I det mindste kunne det være rart engang imellem.

PALLE LAUDRUP ALENE I VERDEN

Kan man virkelig det? Modernisere sådan en stor børneklassiker som "Palle alene i verden"? Ja, Anemone teatret kan. Også selvom enkelte voksne gispede, når Palle ikke bare ville i Tivoli og på Bakken men også i vandland og sommerland. Og det blev "værre" endnu: når Palle spiller fodbold, er han hele fodboldlandsholdet med Palle Laudrup, Palle Sivbæk, Palle Schmeichel og alle de andre Palle'r, man kan identificere sig med nu. Og fortidens cowboy blev science fiction-fortællingens usynlige rumhelt med lasersværd og i tilgift var den gamle propelmaskine skiftet ud med en kæmpemæssig SAS-jet. Uden ironi. Men mormors stemme på telefonsvareren og den mekaniske bamses standardremse var en besk samtidskommentar om kontakt.

Alt dette og meget mere inden han igen vågnede af drømmen – omgivet af både far og mor og masser af kammerater og ikke spor alene. Det gode ved Sigsgaards og Ungermanns bog – og nu også Anemone teatrets forestilling – er modet til det ukendte. En lille Palle ville vel normalt blive rædselslagen ved at være overladt sådan til sig selv. Men denne helt/antihelt tager udfordringen op og ser hele tiden nye muligheder, som skal afprøves. Påbud og tabuer, der skal brydes. For en stund i hvert fald, for moralen er balance og mådehold – for lidt og for meget fordærver alt: Alt for meget slik giver mavepine, penge har ingen værdi, når der ikke er nogen at handle med. Og legetøj

uden legekammerater duer heller ikke.

Og man kan ikke forvente, at børn kan tænke og handle som voksne: Palle kører galt med bussen, hans mad brænder på osv. Børn kan meget, men voksne skal også respektere børn som børn.

For børn tæller først og fremmest kontakt og tryghed. Det giver mod på at prøve noget nyt. Det kan suppleres med men ikke erstattes af udvendige ting som slik, penge, legetøj m.v. Så de havner bogstavelig talt i falskhedens gule skraldespand efterhånden som grænsen for deres nytte er nået. (En lapsus blev der dog plads til: "Dukker er tøjsejler", sagde Palle og smed den ind i legetøjsbutikken igen. Forhåbentlig var det kun en improviseret fortællelse for at stoppe en yngre publikummers stadige delta-gelse?)

"Palle alene i verden" er teater med indlagte sange, hvor scenografien veksler mellem det enkle og det overdådige. Ikke mindst da slikbutikken afslører syngende flødeboller, fløjtende slikpinde og meget mere. Ikke bare nostalgisk øre- og øjenfryd, men en rigtig familieforestilling med masser af kalorier for flere aldre sammen eller hver for sig.

JEAN DØ FRANSK?

Møllen har taget en af de klassiske klassikere under rå og kærlig behandling: Holbergs drama "Jean de France". Og selvom man skal være varsom med moderniseringer, så er Holberg bestemt ikke blevet mindre morsom og vedkommende ved at blive kværnet i Haderslev.

Holberg tilsat en god portion gøgl og sangtekster til musik fra den danske og internationale melodibog. Her er både Elvis og Joddl Birge og Mozart og mange andre.

Alle roller spilles af tre personer på skift – alle spiller næsten alle roller. Forviret? Nej, rollerne er så tydeligt markeret, at der ikke er noget at tage fejl af. Og der skiftes for åbent tæppe. Scenen består faktisk kun af to små estrader af råt træ med et primitivt bagtæppe. Og der er lys både på spillere og tilskudere. Her skal ikke være afstand mellem scene og sal, her spilles på øjenkontakt og meget direkte henvendelser.

Fra starten leges med teaterkonventionerne i stiliserede sort/hvide rokokodragter: nøjsom dansk elegance eller

dansk jordtrampende snusfornuft. Det står i skærende kontrast til den overbroderede laps med mammutparyk og rødviolet kjolefrakke, der stoltserer ind i sin barndomsby igen – efter hele 14 uger i det store, store udland. Han rejste til Paris som Hans Frandsen og kommer hjem som Jean de France – i direkte oversættelse eller under-sættelse. En del af forfatterens eget sprog er bevaret, en del skåret væk og en meget "undersat" til nudansk.

Holberg & Møllen får prikket kraftigt til en småtskåren, dansk hjemstavnsidyl såvel som et supereuropæisk hysteri – uden at sige det direkte, naturligvis. I denne version kunne den klassiske komedie godt være interessant for folkeskolens ældste klasser og opefter.

Men selvom det kan være "farligt" at skære i de "store" værker, så kunne denne version nok strammes, så man undgår pausen. Hvis det så også blev mere klart, om den snobbede hovedperson skal være alvorlig eller tragisk eller ikke hen mod slutningen, så ville det blive endnu bedre. Og hvis slutningen ikke kom så pludselig med en sang sat på "med lim og klister". Med den spillelyst og musikalitet kan det sagtens rettes til. Drolensplideme, Møllesvende!

MÆND ER HEAVY

Corona Danseteaters ungdomsforestilling "Heavy" er en nu-forestilling bygget over et klassisk tema. Og den er ikke "unplugged". En kvindelig heavy metal-musiker med hele udstyret spiller for, og spillers unge mand vil leve op til et image som heavy og cool. Det vil den unge pige kun et stykke af vejen.

I en slags ouverture ses kønnes forskellige ønsker og forventninger allerede som børn. Hun i lyserødt med en krammekanin, han i højrodt med cymbaler, der ikke vil larme ordentligt. Her lægges op til en bittersød komedie eller måske en trist tragedie?

Ikke zap, men klip: Morgenuret ringer og to store børn skal under bruseren og i skole, hvor de bliver mere optaget af småflirtende skænderier end af lektierne. Er der alligevel mulighed for kontakt?

Nye klip: Hendes workout-program efter skoletid og hans Rambo-træning. Han inviterer hende begejstret til en heavy-koncert, hun glæder

sig til samværet men skruer ned for et prøvenummer på hans walkman. Det tager tid at vælge tøj til den store begivenhed, hvor begejstringen dog er fælles – et stykke af vejen. Den første spæde nærkontakt på vej hjem. Han er jublende lykkelig, hun ringer skuffet til en veninde?

Efterhånden som den nye, fantastiske og forfærdelige sexualitet trænger sig på, bliver skolen en mindre og mindre prik i universet. Og snart er man vidunderligt sammen og snart er man ikke. Himmel og Helvede tur/retur i scenens fint fordrejede metalstativer. Men en dag må man bekende kulør: hun er til romantik & følelsesfuldhed (unplugged), han er til kraft og distance (plugged). Kan man nå hinanden og bevare sig selv?

Corona har skabt en smuk og stort set letforståelig forestilling om unge og for unge. En vekslen mellem dagligdags bevægelser, ekstraordinære bevægelser og moderne dans i traditionel forstand. Måske overbetoner "Heavy" til tider kønsforskelle lidt for meget? Eller lader den bare være med at love de unge nogle lette løsninger i kærlighed?

GOD HANDEL I AALBORG?

Aalborg havde gjort en god handel med denne festival, som det også blev fremhævet af den kulturelle rådskvinde ved weekendens åbning.

Og gode handler var der rig lejlighed til at gøre for andre i dette enorme udbud af teater for mange aldersgrupper – velkendte og gennemprøvede forestillinger såvel som nyproducerede og endnu ikke helt spilleklare. Dukketeater, musikteater, gadeteater, mime, danseteater og meget andet teater med en mangfoldighed af emner og udtryksformer.

Gratis adgang til oplevelser og en masse gode idéer til efterårets og vinterens indkøb af forestillinger hjemme i foreninger, skoler og institutioner m.v.

festival 93

Af David Blangstrup

Har du lyst til at stå meget i kø, til tider presset som en limfjordsreje i vacuumpakning i smalle korridorer, trappeopgange og betonforhaller og udvikle anlæg til himmelriddere og vredens druer?

Har du ikke noget imod at sidde på en hønsepind med skuldrene fremoverbøjet og armene tæt sammen, mens nogen ånder gammel dansk i nakken på dig en stiv klokke-time, for så at styrte af sted og gentage forsøget igen og igen?

Nej, det er ikke Østeuropa og din Trabant holder ikke og venter på dig udenfor. Det er den 23. børneteaterfestival i Aalborg i dagene 21.-25. april, hvor 65 teatergrupper opfører omkring 100 forskellige forestillinger for børn helt ned fra 1 1/2 år og op til udkanten af teenage-alderen.

Med emner fra trompet-spillende hunde, troldre, løver, ældedgilder, adelige grise, kejseren i Kina og til tidsbegrebet, de ældste babyloniske fortællinger, Dracula, Mozart, AIDS, langturschauffører, skyer, Holberg, bangebukse og bistader. Og alle genrer. Fra fortællekunst, dukke- og marionetteater, levende musik, fra det revyagtige til det dybe teater, fra mimekunst til opera og heavy metal, moderne dans og samplerlyd, det er der det hele.

Og alle steder. Scenograferne udfolder fantastiske fantasier i tid og rum, fra det helt små, en fascinerede dukke, til de helt store opsætninger, hvor den ene verden dukker frem bag den anden med lys og lyd og farver og skygger, og du trylles væk til ethvert sted på kloden eller ind i fantasiens undergrund, til underverdenen eller verdensrummet, fra en tømmerflåde på havet, en fængselsscelle, en bus til en menneskeløs verden eller Grækenland før år 0 eller Afrika eller bare hjemme hos forunderlige mennesker eller hos en familie, der trygt minder om din egen.

TRYLLERI

Og det er ikke en mavesur

anmelder, der indleder denne artikel for så at hoppe på et trip med Lucy i skysovs og diamanter.

Min simple pointe er, at det er utroligt, at man kan udfolde så megen magi og trylleri under de betingelser, der vel er ganske normale, når man skal låne lokaler i en by og fyre fem forestillinger af hvert kvarter over to dage foruden alt det andet, konference og cafeer og overnatninger og busser til og fra, hvad der i sig selv er en ganske imponerende forestilling.

Men man kunne godt drømme om et let bakket, naturskønt område med små søer, hvor man slentrede i ro og mag fra den ene skønne pavillon til den anden og sad i rigtige små og smukke teatersale, med gode sæder og plads til armene ...

Så ville rammen svare til indholdet.

Nå, men dem laver teatrene, og i næsten de fleste tilfælde lykkes det dem at få os til at glemme omgivelserne, selv i den mest klamme betonbunker lykkes det dem over al måde at få trukket den magiske cirkel, selv i det sureste klasselokale glemmer vi tid og sted og os selv og er bare til stede, i en anden virkelighed, en fortættet tid, der taler til hjertehjernen under den indre klaphat ...

600 TEKOPPER

Jeg vil gerne tage læseren med til nogle af disse steder, fx. til »Nattergalen« med Theater la Balance, frit efter H.C. Andersen.

Mellem en større scene og en mindre noget, der kunne minde om en bådebro eller rettere en plankesti mellem åkander i en kinesisk have. Der høres musik, et orientalsk strengeinstrument. En sidder foroverbøjet, så man ikke kan se ansigtet under den kinesiske rishat, en anden fejer broen med riskost, i slowmotion eller stileret, man hører kostens kradsen som en del af musikken.

Tiden er næsten standset, tiden er blevet orientalsk, ceremoniel. Så løfter hatten sig, kosten forsvinder, historien starter med kokkepigen, hende der dybt nede i de kej-

serlige køkkener laver kejserens te. Hun har aldrig set kejseren, hun ved kun, at han må kunne lide hendes te, for koppen er tom, når den kommer tilbage. Hun tror, at kejseren må være gammel, med et spidst gråt skæg. Hun pudser hans over 600 tekopper og undrer sig over, at han har brug for så mange.

Det er fint af Theater la Balance, at de starter historien fra kokkepigen synsvinkel. Hun er nede på jorden i al forstand og menneskelig, nærværende.

Snart kommer kejseren ind som den anden yderpol. Men kejseren viser sig at være ung, på alder med kokkepigen, og kun hans ceremonielle maske – som han altid må bære ved hoffet og overfor omverdenen, der altid må komme til ham – er som kokkepigen forestiller sig kejseren. Det er magtens stive maske, grusom, hævet over almindelige mennesker. Og kammerherren, ministeren ser vi aldrig som andet end en gennemført maske, han er den snu, intrigante evige magtens tjener, der på et tidspunkt bliver fristet til at blive kejseren selv, men hellere vil trække i trådene.

Og Theater la Balance får da også enkelt og godt og uden forklaringer fremstillet kejseren som et levende menneske, der bare er født til at skulle være magtens marionet.

STILSIKKERT

Forestillingen er fra syv til tolv år, og da kejseren vil finde nattergalen, og kokkepigen er den eneste, der kender den og ved, hvor den er, forbindelsen til jorden og naturen, mødes de og leger sammen; men kejseren vil bestemme det hele, og hvilket barn kender ikke den leg?

Så stilsikkert formår La Balance at formidle manglen på liv, der får kejseren til at sygne hen, og stilsikkert er den orientalske tid, de sætter og bevarer stykket igennem, med pludselige, voldsomme »japanske« brud på rytmen, pludselige dobbelttempi, der driver historien fremad. Hoffet er fremstillet som langagtige, giacommetti-agtige dukker i helstørrelse. Døden, der indhenter kejseren, fatter man først ikke, hvad er, noget kommer bare svævende gennem teaterrummet, noget lysende, gople-lignende, luftigt. Og det læner sig over den syge kejser, det bærer en hvid maske ... og tager masken af ... og her tænker jeg: nu ryger illusionen på gulvet! ... men under masken er der et hvidt ansigt, som en maske, utydeligt, med lukkede øjne ... og

da går det op for en, at det er døden, der lægger sin hvide maske over kejserens unge ansigt ...

ORIGINALT KUP

Det er utroligt svært at gengive, men det var gys og højdepunkt, så man blev helt våd indvendig og fik honning i halsen.

En ond tunge påstod, at vel er »Nattergalen« god, men børn hopper af la Balances udgave. Jeg hørte tre piger, der vel var fra otte til tretten, og de var så sandelig ikke hoppet af, og personligt synes jeg, det er noget sludder. »Nattergalen« fascinerer hos Theater la Balance, og så har jeg ikke engang nævnt det originale kup, de gør. Den kunstige nattergal, som får kejseren væk fra den ægte lang nok tid, til at han er ved at dø af det, er et rundt fjernsyn, overbragt som gave fra den japanske kejser! Og den unge kejser sygner hen foran fjernsynet, som gør ministeren så glad, at han næsten danser! Det er hans kop grøn te!

La Balance har en håndværksmæssig grundighed og ægthed, som parret med kunstnerisk fornemmelse for tid og originalt talent gør dem til noget uhyre seværdigt. Og så er det for børn ...

SYNGENDE SLIK OG FJERNSTYRET BAMSE

»Palle alene i verden«, Anemoneteatrets opsætning af Jens Sigsgaards berømte bog, starter stille og roligt en morgen, hvor Palle vågner i sen-

fremtryller en hel by på scenen, der på forunderlig vis kan folde det indvendige ud af sine butikker, som Palle går på opdagelse i, og selvfølgelig først og fremmest slikbutikken, der bliver til et overflødighedshorn, en musical i teaterstykket, en Walt Disney-verden af syngende slik og chokolader, der synger flerstemmig med hinanden. Det er fantastisk at se og vildt originalt. På et tidspunkt tror man, musikken lægger an til landing, men hale

værd i en tom verden? Kan man gå på restaurant? Palle klør på, et køkken folder sig ud, og maden går til i røg og damp. Palle spiller fodbold med sig selv, og han opdager

føjes på, og den kunne godt undværes, det

Theater La Balance med »Nattergalen«

gen og opdager, at hans far og mor ikke er hjemme. Han hopper i sengen og tager støvler på til nattøjet og børster tænder i kakao uden at støde på nogen formaninger.

Langsomt opdager han, at han er alene hjemme i hele verden og Anemoneteatret

er nok, det er overvælden-

Palle går på opdagelse. Der er en bank, og er penge noget

KRISTIANSAND KALDER NORDEN

NORDISK TEATER- FESTIVAL

FOR BARN OG UNGDOM

Den 5. nordiske teaterfestival for barn og unge samler teatergrupper fra alle nordiske lande i det norske Sørlandet

Nordisk ASSITEJ har inviteret Finland, Sverige, Danmark, Island og Norge til at sende to af deres bedste børne- og ungdomsforestillinger til Nordisk Teaterfestival i Kristiansand.

Dertil kommer gæsteforestillinger fra Grønland, Estland og Indien — samt "off-forestillinger" uden for det faste program.

Samt et seminar, hvor der sættes focus på eventyret og myten som udgangspunkt og inspirationskilde.

Det er Agder Teater, der lægger hus til de fleste af forestillingerne. Teatret er selv for tiden inde i en spændende omorganisering, der skal gøre det til regionsteater for Sørlandet og Agderfylkene.

Som festivalarrangør, leder af Norsk ASSITEJ og nyligt valgt executivmedlem i Inter-

national ASSITEJ, Helge Andersen, udtrykker det, så er festivalens program udtryk for Nordisk ASSITEJs prioriteringer: "Et stadig bedre samarbejde i Norden, et ønske om en bedre kontakt med vore naboer i øst og et ønske om at inkludere lande fra Den Tredje Verden i ASSITEJ-familien. Festivalen er et udtryk for engagement over landegrænser".

DEN PRAKTISKE SIDE AF SAGEN

Mens alle forestillinger — billetprisen er i øvrigt 60 kroner — som nævnt vises på Agder Teater (Kongensgate 2 i Kristiansand), er der Nattakafé hver aften på Nattergalen (Markens gate 6, Kristiansand).

Festivalkoordinatør i Kristiansand er Harald Stensland, Musikkteater Kolon, Postboks 2070 Posebyen, 4602 Kristiansand, og festivaladministrationens telefon og telefax i Kristiansand er

Telefon: 030 91125

Telefax: 042 43995

Her kan spilleplan, billetbestillinger og information indhentes.

caj

Et sted å møtes i
Kristiansand

Af Helge Andersen

Festivalen i Kristiansand er et nordisk treffpunkt. Vi har også planer om å bruke en kveld til et Treffpunkt Norden, et uformelt møtested hvor vi tar opp, og til en viss grad problematiserer vårt nordiske samarbeid i ASSITEJ, og vår måte å presentere oss på i forhold til de andre medlemslandene.

På direkte spørsmål til andre deltakere ved ASSITEJ-kongressen i Havana fikk jeg det svar at den nordiske markeringen nok kunne bli noe overdrevent.

Vi har oppnådd mye. I nor-

disk sammenheng har vi gjennom ti år kommet frem til et samarbeid som formaliserer det uformelle. De nordiske styrene kommer jevnlig sammen til møter som eksisterer i kraft av et ønske om å bli styrket gjennom samarbeid, og et ønske om å utveksle nasjonale erfaringer i en familiær internasjonal sammenheng. Vår suksess er avhengig av kontinuiteten og utviklingen i samarbeid.

Samarbeidets plattform er barneteater og i videste forstand barnekultur. Et utgangspunkt som i seg selv er lite prestisjefyllt. Samtidig deltar vi i en større interna-

sjonal sammenheng hvor våre mål, og vår vilje med arbeidet vi gjør, har fått en økende gjennomslagskraft. Det kan lett bli en valplass for prestisjefølelse. Vi har et behov for å se på oss selv i forhold til hverandre og vårt fellesskap i forhold til resten av ASSITEJ-familien.

I den gode vilje som er vårt felles mål kan det ligge en felle.

Det finnes to mulige overskrifter på vårt forhold til resten av verden: »Det nordiske er å ha tro på egen fortrefelighet«, eller »Det nordiske er å søke en utfordrende utveksling med åpenhet

mot det som er utenfor oss«.

Når vi skuer vår egen sjel ønsker vi å se det siste som drivkraft.

Drivkraften kan fort bli: Vi skal vise dem, vi skal lære dem, vi skal hjelpe dem, vi skal frelse dem. Det vi må ta tak i er å styrke en stolthet som er så trygg at den inkluderer.

Det familiære kan bli en ramme hvor det søre og det selv gode blir de viktigste deler av et bilde. Vårt nordiske samarbeid må fortsette å være en plattform for positive handlinger i en internasjonal sammenheng. Vi har i Nordisk ASSITEJ bevart de posi-

tive sidene. Vi har både respekt og ønsket velkommen våre individuelle nasjonale særpreg som en berikelse og en bakgrunn å se det egne mot. På Treffpunkt Norden, som vi planlegger, mener vi allikevel det er viktig å se farene ved en for sterk følelse av vellykkethet.

Vi må være realistiske hvis vi skal kunne fortsette vårt kulturelle samarbeid til beste for barne- og ungdomsteater i våre respektive land. Norden er en nødvendig utvidelse av, og utfordring til »dørstokken hjemme«. Vi reiser ut i verden sammen

uten å vegetere på hverandre, eller bruke hverandre som bakgrunn for egen eksponering. Der ligger vår styrke. Vi demonstrerer at Norden er et hjem stort nok for vidsyn, og lite nok for trygghet. Det gjelder for de enkelt nordiske land i nordisk sammenheng, og det gjelder for Norden i forhold til andre.

NORDISK
Teaterfestival

TREFFPUNKT NORDEN

EN FÆLLES ARBEJDSPLADS

Af Michael Ramløse

ASSITEJ's verdenskongres i Stockholm i 1990

Nordisk ASSITEJ-festival i Kristiansand i 1993

Herudover har vi sørget for nordiske gæstespil på hinandens festivaler, ligesom der er sendt observatører til festivalerne.

MØDE-VIRKSOMHED

De nordiske ASSITEJ-bestyrelser holdes fællesmøder 3-4 gange årligt for at drøfte projekter, politik og den internationale organisation.

BØRNETEATER-AVISEN

I 1991 - 1994 udkommer den danske BØRNETEATER-AVISEN med et særligt nordisk indstik i hvert andet nummer.

Hvert nordisk ASSITEJ-center har en national redaktør, som sørger for stof fra sit eget land - og avisen redaktør Carsten P. Jensen redigerer hele indstikket i København.

BØRNETEATERAVISEN udsendes til samtlige ASSITEJ-medlemmer i de nordiske lande.

MANUS-BANK

Fra efteråret 1992 har vi oprettet en nordisk manusbank for gode børneteatermanuskripter.

Banken indeholder ikke manuskripter, men en beskrivelse heraf samt oplysninger om, hvor de er tilgængelige.

På denne måde håber vi at udbrede det bedste indenfor nordisk børne-dramatik til hinandens land og teatre.

FÆLLES-PUBLIKATIONER

For at præsentere nordisk børneteater i udlandet har vi i forbindelse med kongresserne i Adelaide (1987) og Havanna (1993) sammen produceret materiale på engelsk (og spansk) om teater for børn og unge i de nordiske lande.

SEMINARER OG STUDIEREJSER

I forbindelse med ASSITEJ-festivalen i Odense 1988 afholdtes et seminar over ASSITEJ's tema. Seminaret var planlagt af de nordiske bestyrelser sammen.

Ved Kristiansand-festivalen har vi ligeledes et nordisk seminar om myter i teatret - et seminar, der helt oprindeligt var tænkt som et samarbejdsprojekt med det tidligere Sovjetunionen, men som p.g.a. praktiske (og politiske) årsager ikke lod sig gennemføre.

I årene 1988-89 gennemførte vi et udvekslingsprojekt

med det daværende sovjetiske ASSITEJ, hvor en sovjetisk teaterdelegation rejste rundt i de nordiske lande - og en tilsvarende nordiske delegation besøgte Sovjetunionen.

ANDRE SAMARBEJDSPARTNERE

Mange af vores projekter er blevet realiseret i samarbejde med andre nordiske/nationale organisationer og institutioner.

Således har vi gennem alle årene haft et forbilledligt samarbejde med TEATER OG DANS I NORDEN (tidligere Nordisk Teaterkomité).

U-landsprojekterne er gennemført i samarbejde med DANIDA, FINNIDA, NORAD og SIDA.

Og det nordiske samarbejde på kulturministerielt plan har sikret, at Norden har haft og har generalsekretærposten i internationalt ASSITEJ frem til 1996.

Og så er der naturligvis noget, som er gået i vasken for os, nemlig:

- en fælles-udstilling planlagt i 1982
- en stor nordisk ungdomsmusical, der skulle opføres som åbning på Stockholm-kongressen
- dramatikerkonferencen med Sovjetunionen
- fælles-udgivelse om nordiske børneteater

OG FREMTIDEN ?

Ja... det vi i hvert fald kan se, vi ikke har formået i nævneværdig grad i de sidste 10 år, er at øge den direkte udveksling af teatre/forestillinger mellem de nordiske lande nævneværdigt.

Det er nok det vigtigste at få fat i nu - den direkte kontakt mellem udøvende teaterfolk i Norden.

Norden kan jo rent faktisk blive en fælles arbejdsplads for børneteaterfolk.

Vi må sørge for nordiske gæstespil på alle vores nationale festivaler.

Vi skal opdyrke ideen om venskabs-teatre på linje med den kendte venskabs-by-model.

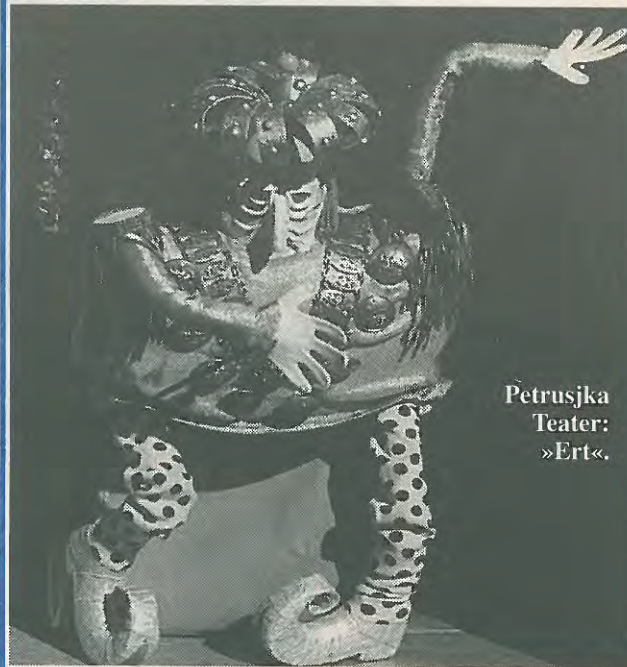
Vi skal søge inspirationen og udfordringen hos hinanden - vi er både geografisk og menneskeligt så tæt på hinanden, at det sagtens kan lade sig gøre.

Det er kun et spørgsmål om at komme i gang - og Kristiansand-festivalen kan blive det springbræt, vi bruger for en yderligere intensiv udvikling i det nordiske samarbejde.

Michael Ramløse er generalsekretær i International ASSITEJ

Presentation af de to norske deltagere på den nordiske teaterfestival for barn og ungdom, Kristiansand 22. - 28. mai

Begge de norske repræsentanterne på årets Nordiske Teaterfestival for Barn og Ungdom er veteraner i det norske fritteatermiljø, og begge kommer fra Trondheim, der de i mange år har været blandt ildsjælene bak Teater Avant Garden. Kampen om å redde dette øvings- og spillestedet for de lokale frie gruppene

Petrusjka
Teater:
»Ert«.

TEATER

Udover de norske teatre deltager som sagt grupper fra de øvrige nordiske lande samt Grønland, Estland og Indien.

MARIEHØNEN OG DEN BLÅ HEST

Fra Danmark deltager Teatergruppen Mariehønen og Teaterværkstedet Den Blå Hest.

Mariehønen kommer fra Randers, men turnerer energisk i hele Danmark og fejrede ti års jubilæum sidste år - med forestillingen "Tøsedrengen" (8-14 år), der er historien om mobning og kammeratskab på liv og død og spirende kærlighed mellem to unge. Hårde Henriette lærer "tøsedrengen" Palle at håndtere boksehandskerne og slås for livet i en munter, men også alvorlig forestilling.

Den Blå Hest er et af Danmarks ældste eksperimenterende teatre, som under ledelse af Aleksander Jochwed har skabt en række originale, poetiske og kunstnerisk spændende forestillinger. Gruppen har base i Højbjerg ved Århus, og forestillingen "Hvor har du været så længe" (Fra 9 år) er en dramatisering af gamle danske folkeviser, sange og ritualer. Det sker ved hjælp af sang, dans, dukker og masker.

TOTEM-TEATER OG NATIONALBALLET

Fra Finland deltager TOTEM-teater og Nationaloperans Balletskola.

TOTEM-teater fra Esbo blev dannet i 1986 som et professionelt turnerende børne- og ungdomsteater, der viser forestillinger på skoler, biblioteker og institutioner. De har tidligere gæstespillet i Grønland, Færøerne, Sverige, Danmark og Ju-

Silamiut Teater:

»Hvalens sjæl og dens brændene hjerte«.

Det nordiske ASSITEJ-samarbejde gennem 10 år

Det tætte og konstruktive samarbejde mellem de nordiske ASSITEJ-centre har nu eksisteret siden 1981, og det er blevet intensiveret og mere og mere kvalificeret gennem årene.

Nu, hvor vi skal til Nordisk Børneteaterfestival i Kristiansand, falder det naturligt at se på, hvad der er sket - og hvad vi har opnået - i de ti år, der er gået siden den første nordiske ASSITEJ-festival i Oslo i 1984.

Hvis vi i første omgang betragter det nordiske samarbejde ud fra en "verdenssynsvinkel" - altså ASSITEJ som en international organisation, er det oplagt, at der er sket store forandringer i den tid - forandringer, som i høj grad har været inspireret af og drevet frem af de nordiske lande.

Fra at være en euro-centreret, temmelig reaktionær organisation har ASSITEJ udviklet sig til at være en progressiv, moderne og verdensomspændende forening, som i sit arbejde med teater for børn og unge forener kunstnere fra alle kontinenter.

Dette er opnået bl.a. gennem et stort nordisk arbejde i ASSITEJ's executiv komité EC, hvor vi har været repræsenteret siden kongressen i Moskva i 1984.

I perioden 1984 til 1987 af Nena Stenius (Finland), som også var vice-præsident.

Efter kongressen i Adelaide, Australien, i 1987, havde vi både Nena Stenius og Mårten Harrie (Sverige) i EC - og Mårten som vice-præsident.

Ved Stockholm-kongressen i 1990 sket det store skift, idet Norden overtog posten som generalsekretariat for ASSITEJ med Michael Ramløse (Danmark) som generalsekretær - øko-

nomisk støttet af de fem nordiske kulturministerier.

Og Mårten Harrie sad fortsat i EC som det andet nordiske medlem.

På kongressen i Havanna, Cuba, i februar 1993 blev der genvalg af Michael Ramløse, og Helge Andersen (Norge) erstattede Mårten Harrie som nordisk medlem af EC.

I forhold til vores geografiske lidenhed kan man roligt sige, at der er en stor overrepræsentation af Norden i EC.

Vi ser det som en tillids-klæring til det internationale arbejde, vi har udført og de holdninger, vi har stået for - og står for.

På nordisk initiativ er der i internationalt ASSITEJ blevet gennemført følgende ændringer:

- modernisering af vedtægterne, så der åbnes mere op for udviklingslandenes adgang til medlemskab
- et nyt kontingent-system, som sikrer at også mindre velhavende lande kan deltage i arbejdet på lige fod.
- større orientering mod landene i Asien, Afrika og Latinamerika.

Blandt andet afholdt de nordiske lande (i samarbejde med bistandsorganisationerne) tre for-seminarer for disse kontinenters teaterfolk inden kongressen i Stockholm i 1990.

- større åbenhed i organisation
- større informationsmængde til medlemmerne

Dette arbejde er naturligvis ikke afsluttet - og med den nye - og meget arbejdsomme EC, som valgtes i Havanna - er der ingen tvivl om at den nye linje vil fortsætte med god støtte fra en række andre ASSITEJ-centre i komitéen og udenfor.

Ser vi derefter på det "rent" nordiske samarbejde, har vi i perioden 1984 - 1993 gennemført følgende:

FESTIVALER

Nordisk ASSITEJ-festival i Oslo i 1984

Nordisk ASSITEJ-festival i Helsingfors 1986/kombineret med møde i ASSITEJ's EC i Helsingfors og Stockholm

Nordisk og international ASSITEJ-festival i Odense i 1988/kombineret med møde i ASSITEJ's EC.

Nordisk festival i forbindelse med

NORDISK
samarbejde

NORSKE VETERANER

tok mye krefter, men ble heldigvis avsluttet med full seier da både Studio Teater, Petrusjka Teater og de øvrige Trondheimsgruppene fikk helt nye og større lokaler tidligere i år.

PETRUSJKA TEATER

er Trondheims eldste frie gruppe. Det ble dannet i 1978 med Tatjana Zaitaow som kunstnerisk leder. Mange av de medlemmene som har vært tilknyttet teatret gjennom årene og har fått sin dukketeaterutdanning der, har senere dannet egne grupper. I dag har Petrusjka Teater tre faste medlemmer: TATJANA ZAITZOW som kunstnerisk leder, dukkemaker, scenograf, dukkespiller, skuespiller og manusforfatter; EIRIK LIE som komponist, musiker, lysdesigner og teknisk ansvarlig, og JORID ØVERDAHL som administrator.

Petrusjka Teater har deltatt i mange internasjonale festivaler, og de har vunnet flere nasjonale og internasjonale priser for sine forestillinger og for sitt arbeid for å fremme dukketeater som kunstnerisk uttrykksform. Dette er andre gang Petrusjka Teater gjester ASSITEJ's nordiske festival. Første gang var i Helsingfors i 1986.

«ERT», som vises på festivalen i Kristiansand, er Petrusjka Teaters 17. produksjon. Forestillingen er basert på H.C. Andersens fortelling om «Prindsessen paa Ærten», dramatisert av Tatjana Zaitzow med regi av Anne Marit Sæther og musikk av Eirik Lie. Det er en «dukketeaterbagatell for en håndfull publikum i intime omgivelser». Med «Ert» ønsker Petrusjka Teater å tøyne den tradisjonelle oppfatning av hva dukketeater er - gjennom uventet manipulering med dukker og

ikke minst ved dramatisering av konflikten «prinsesse/ert».

STUDIO TEATER

er inne i sitt trettende år som turnerende teater. Selv om teater for barn og ungdom har alltid vært en viktig del av deres arbeid, produserer de også forestillinger for voksne, eller som de selv sier

det: «For alle typer mennesker som fortsatt har nysgjerrigheten og fantasien i behold.» De begrenser seg heller ikke til en bestemt form, men har produsert både mimeteater, slapstick, gateteater, farse, drama og is-teater. Nettopp et slikt «is-teater» er et av de største prosjektene som Studio Teater har vært

involvert i: «Sezuan», basert på Brechts «Det gode mennesket fra Sezuan», ble produsert vinteren 1991 i enorme snø- og iskulisser i Kautokeino. Dette samarbeidet mellom Beaivväs Sami Teater, Hålogaland Teater, Sampo Teater og Studio Teater ble møtt med stor begeistring, og skal etter planene gjentas

Studio Teater:
»Sangen om Rama«.

under OL-94 i Lillehammer. Forøvrig har Studio Teater allerede nå i mai premiere på «Livet i Artika», en svart/hvit dukketeaterforestilling i tegneseriestil med flate dukker.

I «SANGEN OM RAMA», som vises i Kristiansand, er det langt fra is og snø, men likevel atskillige utfordringer for Studio Teaters fem skuespillere, som sammen spiller 29 roller. Slikt må det være når et lite ensemble skal formidle et av de eldste diktverkene i India. Det enorme (24000 to-linjers vers fordelt på sju bøker) helte-eposet «Ramayana» er blitt bearbejdet og dramatisert for Studio Teater av Tor-Åge Bringsværd. Det er selvsagt atskillig forenklet, men likevel er «Sangen om Rama» et spennende og fargerikt eventyr med guder og demoner, skremmende monstre og hjelpsomme apekatter.

OVER GRÆNSENE

Totem-Teater:
»MA-Hoooooi«

goslavien. «Ma - Hoooooi» (4-8 år) er en forestilling om menneskets følelser og naturens krefter. Den er uten ord, men med musikk, dans, farver, humor, galenskap og lidt sorg udenom...

Eleverne ved Nationaloperans Balettskole optræder ved siden af en intensiv danseundervisning også som statister i operaens

forestillinger. Forestillingen «Brøderna som lodjur» (fra 6 år) blev produceret i samarbejde med Helsingfors by til Barnens Festspel sidste sommer. Den handler om en brødre-folk, der tvinges til at klare sig på egen hånd efter forældrenes død. Efter genvordigheder med præst, klokke og lensmand flygter de ud i skoven og lever isoleret, i frihed og harmoni med naturen.

DUKKELAND OG ØJEBLIKSTEATER

Fra Island kommer *Leikbrúduland* og *Augnablik Teater*.

Leikbrúduland (Dukkelandet) fra Reykjavik har 23 år og produktioner bag sig og har bl.a. deltaget i Festspillene i Bergen. Forestillingen «Ikke lei!» (3-9 år) er et moderne dukkeeventyr, baseret på Edda-digtene i den norrøne mytologi.

Augnablik Teater (Øjebliksteater) er en ny gruppe fra 1991 med base i Reykjavik, og forestillingen «Dimmalimm» (fra 6 år) er en teaterversion efter Gudmund Thorsteinssons elskede børneeventyr om en forhekset svane.

PERO OG SIGURD

Fra Sverige kommer *Teater Pero* og *Sigurdteatern*.

Teater Pero blev dannet i 1983 og er kendt for at blande mime, tekst, sang og musik i komisk form. «Den højdrædte örnen Örjan» (4-8 år) er en soloforestilling om højdeskræk, som fik prisen for bedste børneteaterforestilling i 1992.

Sigurdteatern er fast børne- og ungdomsteater ved Länsteatern i Västmanland og fik den svenske ASSITEJ-pris i 1992 for udviklingen af «det musikalske rum». Forestillingen «Jag går på sol» (13-16 år) er en teatral koncert.

SILAMIUT, VAT OG PLAYHOUSE

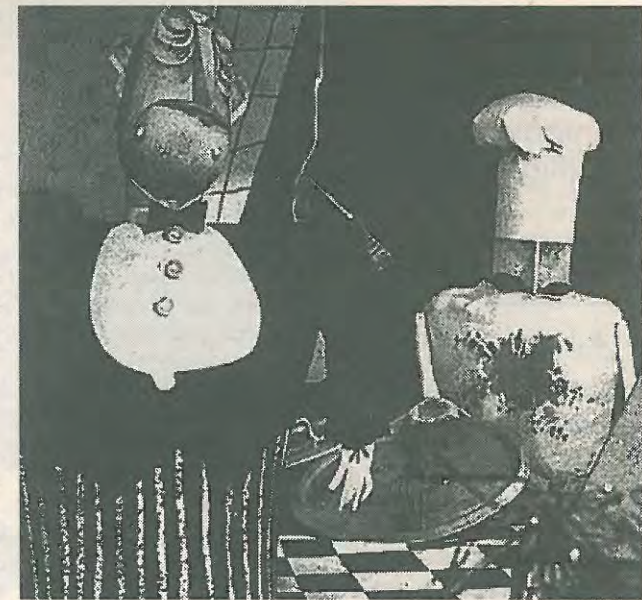
Det grønlandske *Silamiut Teater* blev dannet i 1984. På festivalen deltager de med «Hvalens sjæl og dens brændende hjerte» (fra 5 år), der er baseret på et grønlandsk folkesagn.

VAT Teater fra Estland startede i 1987 som et alternativ til det etablerede teater for børn og unge og var med til at danne den nye republiks første ASSITEJ-center.

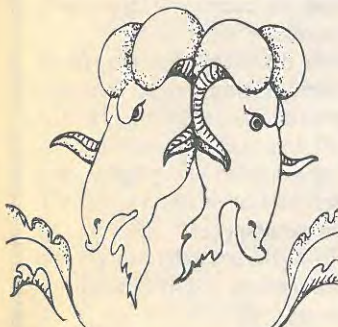
«Abraka-Tabra» starter med, at de store troldmænd fejrer fødselsdag ...

Den indiske *The Playhouse Theatre Group* består af børn og unge og er amatører med professionel indstilling til teatret. Forestillingen «Us and Them» handler om den isolation, som en mur kan skabe mellem mennesker.

Petrusjka Teater: »Ert«.

EVENTYRET OG MYTEN SOM UTGANGSPUNKT OG INSPIRASJONSKILDE

Dette er overskriften på vårt nordiske seminar som avvikles samtidig med festivalen i Kristiansand. De svenske dramatikerne Gunila Ambjørnsson og Ingegerd Monthan er ledere for seminaret som inneholder foredrag, diskusjoner og praktiske øvelser.

Seminaret henvender seg til aktive teaterarbeidere i uli-

ke funksjoner med interesse for å arbeide med eventyr og myter. Overskrifter for arbeidet blir:

Hvordan kan teatret i dag anvende våre gamle myter og eventyr?

Taler mytene til oss her og nå?

Hvordan gi dem et scenisk språk, hvordan finne former som taler til et publikum i vår tid?

Finnes det et nordisk innhold, en nordisk form?

Målsetningen er at seminaret skal gi konkrete verktøy, mulige måter å angripe et materiale på, en metode..

Seminaret finner sted 23., 24. og 25. mai og er annen fase av det totale seminaret. Denne fasen er åpen for påmelding, mens deltakerne i første fase er innbudt. Der deltar instruktøren Idalotta Backman fra Finland, scenografen Tom Berre fra Norge, komponisten Torbjørn Gras fra Sverige, dramatikerne Steinunn Johannesdottir fra Island og instruktøren Me Michelsen fra Danmark sammen med de to seminarlederne.

Disse begynner sitt seminar 19. mai og arbeider i tre intensive dager med den

samme problematikken som i fase to. Sammen med Gunila og Ingegerd er de ledere for annen fase.

Meningen er at de skal dele sine erfaringer fra første fase, og videreutvikle disse med deltakerne i annen fase. I andre fase flere grupper arbeider med et felles utgangspunkt, men med vekt på gruppeledernes yrkesfunksjon. En gruppe vil legge vekt på det musikalske, en på det visuelle, en på det tekstlige, en på det plastiske o.s.v..

Planen er at evalueringen av

seminaret vil bli åpen for publikum.

Annen fase vil foregå i fire/fem timer midt på dagen, og vil ikke kollidere med festivalforestillinger.

Helge
Andersen

NORDISK
teater

BARN- TEATERN

HÅLLER STILEN

Teater Pero med
»Den höjdräddade örnen
Örjan« er en af de svenske
deltagere ved ASSITEJ-fes-
tivalen i Kristiansand

Ryktet om svensk barnteaters död är betydligt överdri- vet

Av Margareta Söranson

Än är inte svensk barnteater död!

Efter ett år av dystra nerskärningar och annu sorgligare prognoser för framtiden kan det ändå konstateras, att barnteatern håller stilen.

De ekonomiska förutsättningarna har ändrats snabbt, i och med att kommunerna har tvingats att spara radikalt — det betyder att skolor och daghem inte längre har råd i samme utsträckning som förr att betala för en sådan "lux" som teater för barn.

Och när allt fler skolor diskuterar att servera barnen filmjolk till lunch en dag i veckan, vem har då m a g e a t t

börja vägas om teater som en nödvändighet?

De fria teatergrupperna slås ut, men många av de intressantaste barnteatermakarna är redan inflyttade till institutionerna, som än så länge kan arbeta vidare med lite mer generösa förutsättningar. De större och mer väletablerade grupperna, som i dag drivs med omfattande kommunalt och statligt stöd, har också klarat sig någorlunda, men arbetar mestadels med mindre och turnévänliga uppsättningar.

TEATER AV HÖGG KLASS

Att svensk barnteaters flaggskepp, som Unga Klara, Byteatern och Unga Riks, lever och har hälsan, förvånar kanske ingen. Det gångna året har dessa tre "veteraner" fortsatt att bjuda sin publik teater av hög klass, byggt vidare på sin tradition och profil. Suzanne Osten har f f g på Unga Klara gjort teater för de allra yngsta barnen med Gunilla Linn Perssons "Delfinen", som utgår från enkla småbarnssignaler som glittrigt glas och ängsliga rop på en försvunnen delfinmamma. Som till slut kommer! Byteaterns ver-

sion av den fornnordiska sagan, "Odens öga", var en ny fest för alla sinnen i Gunilla Pantzars indiskinspirerade mask- och figurteater. Unga Riks uppsättning af "Sagan om den lille farbror" håller på att bli lika legendarisk som ur-uppsättningen med Brossner och Brömssen, när den nu — efter turner när och fjärran — spelas på sitt andra år. Tomas Alldahls precisa och musikaliska regi på grått papper blir stor teater i litet format, som i en handvändning rymmer stora tårar och lyckliga skratt.

NATIONALSCENEN SATSER PÅ BARNTEATER

Överraskningen i svensk barnteater är att Dramaten, nationalscenen, efter år av upptågsteater till jul och — i bästa fall — Staffan Westerberg på egen hand där emellan, äntligen satsar seriöst på barnteater. Att börja från den- na teaters magra tradition är att börja från början, men den "klassiska" Alladin för de mindre och en rolig og rapp Ayckborn för de större lovar gott. Att julen -92 ska firas med Pippi Långstrump ingar inga gläda förväntningar, då förefaller Stockholms Stads-

teaters julkupp till barnen mer genomtänkt med en stjärnströdd "Det susar i säven".

Samma teaters dockteater-scen, Långa Näsan, har under året kunnat notera ännu en fullträff med sin "Pinocchio" i regi av Inger-Jalmert Moritz — lysande teater med dockor, masker och skådespelare som fantasifullt och spännande tagit sig an en gammal klassiker och gett den nytt liv.

STOR SCENISK FANTASI

Men de djärvaste konstnärliga satsningarna finner vi ändå — och alltså — på de minste och anspråkslösaste scenerna. Det brukar vila en praktighetens förbannelse över Astrid Lindgren-dramatiseringar, men den iscensättning av hennes originella och gåtfulla berättelse, "Allrakäraste syster", som Jordcircus visat, har lyckats att alldeles bortse från schablonerna och gått rakt på textens centrum av ett osett barn, om svartsjuka och den evigt flytande gränsen mellan lek och verklighet. Inte minst möjligheten att göra detta av en starkt personlig, faktiskt rätt udda, men kanske just därför fascinerande rolltolkning av Lotta

Tejle — ett utmärkt exempel på att skådespelaren visst inte behöver dämpa sin tolkning av något slags hänsyn till barnpubliken. Här möter barnen en artist med stor scenisk fantasi, som inte tvekar att låta sin roll dra iväg i vild galaopp eller kröka sig runt sin egen knepighet, allt efter behov.

Det väl utvecklade skådespeleriet har annars inte varit barnteaterns signum, inte ens när man gått vidare mot en raffinerad och avancerad form. Sigurdteatern i Västerrås har gått så långt i sitt arbete med "det musikaliska rummet" att också den enskilda artisten vågar vara egensinnig i uppsättningar som "Solfeber" (efter Majakovskij) og "Jag går på so" efter Edith Södergran.

Den unga publikens stora musikbruk blir här en resurs, och även om formförsöken har sina otydligheter, är de värda att notera.

STRUNTER I KONVENTIONER

Teater Uno i Göteborg utgår från sin rocklyssnande publik när de sätter upp Lygia Bojunga Nunes "Den gula väskan" till en rock- og rapslapstick. Musikteater Oktober i Södertälja strunter i

publikens musiksmak och konventioner och spelar en mini-Trollflöjt för deras unga hjärtan, med Papageno och Pagagenas kärlek i täten.

En scen som inte syns, bara hörs, är Sveriges Radios teater för barn och ungdom, som inte minst varje sommar erbjuder följetonger för unga lyssnare. Gunilla Boethius familjediskuterande teaxter har här visat att den socialt orienterade barnteatern finns kvar och att den inte behöver vara provande präktig.

Samma "scens" suveräna dramatisering av Janouchs sönderlästa böcker om Lilla Björn, Lilla Tiger och Lilla Oris bevisar, att t o m unerhållningsteater kan vare stor och skön konst om den hanteras seriöst. Med perfekt casting och några av landets bästa komiska skådespelare bevisas den gamla sanningen: Det är egentligen ingen skillnad på teater för barn och vuxna.

Är det tillräckligt bra, finns då någonting för alla. Den fullvuxna tjuvlyssnaren får sig till livs scener ur ett äktenskap, medan de yngsta lyssnarna kan se sine kompisar i en skrattspegel.

Tros allt, är ryktet om svensk barnteaters död betydligt överdrivet.

NORDISK
Indisk

GALE OG SLIKBUTIKKER

en bus og går ud af kulissen. Man regner med den sædvanlige antydende bud, men næ, nej, ikke når det er Anemoneteatret. Man hører Palle starte bussen, udstødningsrøg kommer væltende ind på scenen, og midt i det hele et par lygter, og så, min sandt en, hele bussen!

En hel legetøjsbutik med en fjernstyret bamse i oversjørrelse, som en sjælløs legekammerat i en

fin scene, hvor Palle langsom opdager,

at robotter er dårlige legekammerater. Den scene, hvor Palle synger sin alene-i-verden-sang til mor-mor'ens telefonsvarer, og højdepunktet, hvor raketten rammer månen og eksploderer og et eller andet undernedenliggende symbolsk bliver udløst ... det er fantastisk idérigt, og historien om Palle, der pludselig er alene i verden og gøre, hvad han vil

og egentlig synes, det er skæg, men så begynder at savne nogen ... er god, og ikke overspillet i Anemoneteatrets udgave, de forfalder ikke til sentimentalitet eller falden på halen. Når man har set den fantastiske slikbutik, kan man ikke lade være med at tænke på, om resten kan leve op

til dette niveau, men man bliver gang på gang overrasket, der er en fin balance i de fantastiske indfald.

MANGLER FARLIGHED

Lisbet Lipschitz har hovedrollen som Palle og spiller den underdrejet, stille og tiltrækkende, man kan udmærket folde sig ud, som i fodboldscenen. Alligevel synes jeg, der mangler noget, som en nuance, et eller andet sted.

Lisbet Lipschitz forekommer mig noen gange nærmest at blive overvældet af de overvældende kulisser, og det er ikke fordi, jeg mener, hun skulle give sig til at spjætte mere med ben og arme eller råbe højt. Men der mangler ligesom en nuance af noget underliggende, noget bare en lille bitte smule farligt, som da Palle i byen opdager, at han er alene hjemme i hele verden. Det måtte være et underliggende gys værd. Et blik, en stemning, lidt skygge kunne måske kunne gøre balancen mellem Palle og den fantastisk kreative kulisseverden mere harmonisk. Men en god historie, en forestilling der er som en slikbutik for børn, en slikbutik af ideer og indfald. Og Palle er helt sikkert en sød dreng ...

Hvad så, når den magiske cirkel ikke sluttet og tiden så at sige lukkes ud af ballonen og rummet forbliver et fladt klasseværelse?

IND OG UD AF HISTORIEN

»Bangebuds« af Jako•Bole Teatret, der hører hjemme i Aalborg og som sædvanligvis står for kvalitetsarbejde, har velment sat en historie op for de 3-7 årige. Vi ser et troldelignende væsen, en dreng på et trappelignende bjerg med indlagt rislende vandhane. Så langt så godt. Trolden eller drengen, som er en bangebuds, er skæg og sød og tiltrækkende, og Kim Sørensen spiller denne figur charmerende.

Historien er som følger: Bangebuds er bange for lyn og torden og højder blandt andet. En dag finder han en fugleunge, der er faldet ud af reden, og han må fodre den og lære den at flyve, og under denne proces glemmer han sin højdeskræk og får overvundet noget af angsten.

Men historien fortælles via en pige, Elise Müller, for bangebuds er alligevel for bange til at fortælle historien selv, og vil helst undgå at fortælle om tordenvejret. Vi hopper altså ud og ind af historien, pigen og bangebuds punkterer hele tiden fortællingen, muligvis for at afdramatisere den for de

mindste, teaterstykket opstår ud af dialogen og endelig til sidst overtager bangebuds så og er sig selv.

MANGLENDE ILLUSION

Det kunne lyde meget godt, men der skal alt for meget snak til, inden historien går i gang, at bangebuds er en bangebuds bliver flere gange forklaret: Nåmen, så er du jo en bangebuds, og pigen får alligevel ikke lov at fortælle historien, men hun var der jo heller ikke og så videre, der kludres rundt. Pigen bliver aldrig en troværdig skikkelse, enten spiller hun utroligt dårligt, eller også spiller hun alt for godt en pige, der er hentet ind fra gaden, og hendes funktion i stykket er tvivlsom.

Det føles sådan: Tiden går mere og mere langsomt, du sidder stadig i et klasselokale. Du kigger på børnene for at se, om de dog ikke i det mindste er optaget, når nu dit eget indre barn sidder og piller bussemænd. De sidder artigt på stolene og vrider sig, følger lidt med, vender sig om mod mor, kigger lidt igen og så lidt op i loftet. Du tager de tre-årige børn, du kender, til hjælp. Hvordan ville de se det? Men du ved godt, at alle disse tricks er velmenende, potten er ude, tiden slæber sig af sted og det kribler i kroppen. Illusionen er ganske enkelt ikke etableret.

HYGGE LIG DJÆRVHED

Så er »Androkles og Løven« en helt anderledes veloplagt oplevelse. Publikum bliver lukket ind af en varm »jydsk« stemme, der er hyggelig djærvhed over kvinden. I en kuffert har hun Hummes Verdensteater, men der er desværre det, at orkestret ikke er ankommet, men hun kan da godt forsøge alligevel.

Og selvfølgelig ankommer musikerne så forsinket, en efter en, først saxofonen, så gulvbassen og så trommen. Instrumenterne bliver præ-senteret et efter et, og det er ikke papkassepædagogik, men underfundig lune og nærhed, og instrumenterne fremstår som de er: Spændende, overvældende i udseende og lyd. Men trommeslageren kan ikke spille uden at få syet en knap i jakken, så det bliver der også tid til, og hvis der er noget, Gruppe 38, egnsteater fra Århus kan, så er det at give sig god tid.

Tiden er god, de kan strække den og jonglere med den, men de taber den ikke på gulvet og derfor har de vores interesse fra først til sidst. Kufferten viser sig at være et dukketeater, eller et figurteater, hvor figurerne føres ind med en stand fra siden, og det centrale i forestillingen er

den gode gamle fortællekunst, hvor historien om Androkles og løven fremføres til levende musik.

Fortællersken Bodil Alling har en utrolig god udstråling og formår at fastholde børnene, selv da hun drages ind i en længere dialog med et barn, der ikke helt har afgjort med sig selv, om han vil torpedere stykket. Han får endda lov at bestemme, at det er unødvendigt at høre trommen, men så blander et andet barn sig, og det hele er meget levende og sikkert formidlet af Bodil Alling.

De tre musikere er skægt »spillet«, og hunden Chuck som forsanger først og sidst er ubetaleligt morsom. Sjøv, skæg og ballade og gang i den på sikker og afslappet og rolig måde. Her er overskud.

TIMEDE COCKTAILS

Jeg kunne fortælle videre om teatret Vestvoldens »Hvor er klokken«, hvor de på deres sædvanlige stilsikre facon giver den på slap line mellem revy og teater og blander det hele sammen til deres egen fandenivoldske, energifyldte, afslappede og stramt timede cocktail, en molotovcocktail om ... ja, hvad andet end det mest abstrakte emne, tiden såmænd. Og de hopper ikke over, hvor tiden er lavest, de kommer rundt om den på alle mulige måder og får rodet samfundet ind i det. De taber nemlig tiden på bordet, og alting går i stå. Og gennem det hele indgår på naturligste vis en række iørefaldende sange af Jan Irhøj, der også komponerede til Palle alene i verden. Også her er scenografien utroligt flot.

Eller hvad med »Vejrhannen« af Hans Rønne? Han skal spille os et stykke på sin violin, men da han åbner kufferten med noderne, er hans mors stemme dernede, og Hans Rønne kan bare den kunst at trække hele verden ind i en detalje og trække os med fra grin til dybfølte stik.

Eller hvad med danseteatret Corona? To dansere, en mand og en kvinde, en skikkelse bag gaze, et androgynt væsen der spiller den sejeste rå forvrængede guitar i forestillingen »Heavy«, om at komme fra barn til ung, til teenager, at møde hinanden og hvordan heavy metal indgår som en bestanddel af denne verden ... Det hele danset, ordløst, en utrolig fræsende, brugbar forestilling til teenagere.

Eller hvad med Jakob Mendel og hans truckerstykker »Et tilfælde«, som også handler om en blind bror? Eller Kabugis »Mand over sky«, om at være fanget i en drømmende sky og ikke turde vove sig udenfor? Eller hvad med ...

ET SMUGKIG

I TEATE

Dansk teaterhistorie beskrives livligt, underholdende og indsigtfuldt i et nyt stort tobindsværk, men Danmarks største teater - børneteateret - må finde sig i en stedmoderlig behandling

Af Carsten Jensen

Gyldendals Forlag har for nylig udsendt en ny Dansk Teaterhistorie i to magtfulde bind.

Imidlertid har forlaget tilsyneladende ikke ønsket, at den skulle falde i hænderne på udenforstående, idet man nok har sendt anmelderexemplarer til landets aviser og de få andre teatertidsskrifter i landet, men ikke til Børneteateravisen.

En direkte henvendelse til forlaget om denne misere førte ikke til noget resultat - selvom Børneteateravisen med sine 13.000 eksemplarer fordelt til teatre, teaterorganisationer og brugere af teater må siges at være en rimelig defineret målgruppe for omtale af et sådant værk.

Man kan med stor ret diskutere det rimelige i, at et forlag overhovedet har nødtigt at kaste et større antal gratis bøger i grams ved hver udgivelse, og selvfølgelig kunne Teatercentrum som udgiver af Børneteateravisen selv bekoste indkøb af det aktuel-

le værk, men af principielle grunde bør Børneteateravisen vel ikke stilles dårligere end de øvrige anmeldere...

Trods det besynderlige i, at et forlag på den måde frabeder sig omtale af en nyudgivet bog, skal BTAs læsere dog ikke snydes helt. På snedig vis er det nemlig lykkedes at få fingre i et eksemplar af Dansk Teaterhistorie, bind 1 og 2 - velvilligst stillet til låns og rådighed af Per Theil, der bl.a. er medlem af redaktionen på teatertidsskriftet Teater ET.

Hermed har det også været muligt at få opklaret via forordet, at "værket henvender sig især til udøvende teaterfolk og deres publikum". Som landets mange teatergrupper, gruppeteatre, teaterforeningsfolk og andre arrangører, der måtte søge oplysninger om værket i Børneteateravisen - åbenbart ikke en del af.

UNDERHOLDENDE VÆRK

Efter dette indledende forbittede indblik i forlags- og anmelderbranchens levevis, kan det helt uforbeholdent konstateres, at Dansk Teaterhistorie på mange måder er et læseværdigt og underholdende værk. Redaktionen består af teaterprofessor ved Københavns Universitet, Kela Kvam, lektor sammesteds Jytte Wiingaard og lektor ved Institut for Dramaturgi på Aarhus Universitet, Janne Risum. De har selv skrevet en god del af værkets over 650 sider og har desuden haft dr.phil., dramaturg m.v. Bent

Holm, lektor ved Dramaturgi i Århus Elin Andersen og teatermedarbejderen ved Kristeligt Dagblad, Elin Rask, som medforfattere.

Tilsammen fører disse uomtvisteligt kompetente folk læserne gennem teatrets historie - helt fra stenaldrens ritualer og frem til det såkaldt alternative teater i 80'erne og udfordringen til teatret i 90'erne.

Et stort navne- og emneregister samt et titelregister gør det nemt og behageligt at orientere sig inden for de forskellige genre og tidsepoker, og stort set alle delkapitler er fortalt i et levende sprog, med indskudte anekdoter, prægnante citater fra fremtrædende eller i situationen vigtige personer - alt sammen med til at gøre det til en god læseoplevelse udover det rent faghistoriske.

Med dette værk bliver teatrets historie og placering i det 20. århundrede for første gang genstand for en samlet og samlende beskrivelse. Det nemlig næsten et århundrede siden, den sidste rigtige danske teaterhistorie så dagens lys - "Den danske Skueplads", der ovenikøbet var en opdatering af Thomas Overskous værk med samme tid et halvt århundrede før.

DUEL PÅ PIPE-KONCERTER

Dansk Teaterhistorie er opdelt i to bøger med undertitlerne "1. Kirkens og kongens teater" og 2. "Folkets teater".

Første bog fører os gennem de tidligste teaterformer, der

nærmest havde karakter af riter og ritualer, via julespil, gøglertraditioner, vandregrupper, hofballetter, de første provinsteatre og etableringen af den nationale scene.

Navnlig i 1. bog kan man forvise sig om, at skuespillermetieren ikke altid har nydt offentlighedens positive og misundelige bevågenhed. Gennem århundreder blev teaterfolk snarere betragtet som 2. rangsmennesker, et forhånede og udstødt folkfærd, der blev behandlet efter for godt befindende og ikke nød almindelige borgerrettigheder.

Også selve publikumstilgangen til teatret har været af særlig karakter, og helt frem til dette århundrede var publikumsspektakler en traditionel del af forestillingen.

I 1815 blev en komedie i Det kgl. Teater "mødt med et sådant spektakel, at militæret ryddede salen med opplantede bajonetter anført af justitsministeriet" (1/193).

Hele teaterfejden blev udkæmpet på denne måde via pipekoncerter. Hvis man var for Oechlenschläger, måtte man nødvendigvis være imod Heiberg osv. og det blev markeret - højlydt: "En forestående udpibning var straks en offentlig hemmelighed. Billetpriisen på gader og stræder var jobbet op til det dobbelte eller femdobbelte, under henvisning til, at 'der ventedes dygtigt spektakel' eller 'stærkt muder'" (1/194).

Men omvendt kunne teatrets folk ikke altid lide publikum. Heiberg, leder af National-scenen i en årrække, skrev fx: "Publikum er hverken dannet eller velopdraget. Det affinder sig med Børns Skrigen, Skænderierne i de mange 'Pøbelloger' og det elegante Publikums Forstyrrelser, naar det efter Forestillingens Begyndelse maser sig ind paa Pladserne". (2/21).

Hvad børnene angik, blev aldersgrænsen sat til ti år, og for borgerskabets børn var mødet med teatret oftest mødet med sprogligt svære klassikere på Det kgl. Teater, observeret fra salens dyb af undrende barnøjne, når de ellers kunne se for myriaderne af voksne på stolerækkerne foran foran.

BØRNETEATRETS PLACERING

Anden bog starter i øvrigt med privatteatrets opkomst i midten af 1800-tallet og fører via de stadige diskussioner om tradition og fornyelse i teatret læserne en tur rundt om alle de betydende teatre, teaterdiskussioner og ditto

kriser i halvandet århundrede. Herunder også de nye teaterformer, arbejds-teater, revy, radio- og TV-teatret osv.

Men dansk teaterhistorie er også gruppeteatrets og børneteatrets historie, og de har da også fået deres beskedne, omdend seriøse og positive bemarkelse.

Knap en side ud af 650 mulige er helliget det moderne børneteater, der godt nok er en ren årsunge set i (teaterhistorisk) lys, men alligevel har præget vækstlag og gruppeteaterbevægelse gennem de sidste to-tre årtier. Og bl.a. leveret mange talentfulde spillere, der nu boltrer sig som fremtrædende repræsentanter for det bedste i dansk teaterliv. Ligesom gruppe- og børneteateret så langt er det forum, hvor størsteparten af ny dansk dramatik kommer fra.

Det er så meget mere forunderligt, som to af værkets hovedredaktører og medforfattere er teaterprofessor Kela Kvam (tidligere formand for det Teaterråd, der bevilger en stor del af den offentlige støtte til børneteatrene) og Elin Andersen, der i en årrække har været medredaktør på Børneteateravisen...

FØRST VAR SKOLESCENEN...

Det er Kela Kvam, der står for omtalen af det nye danske børneteater. Og forinden er der da også brugt plads på den historiske forløber, Dansk Skolescene, der startede tilbage i 1924 på initiativ af pædagogen Thomas P. Hejle og gennem mange år var en stor succes. Også selv om der allerede i begyndelsen af 30'erne lød kritiske ryster mod det dannelsesgrundlag, som institutionen hvilede på. En kritik, der tog til i 60'erne og førte til Skolescenens lukning.

Følgende er i sin helhed, hvad Dansk Teaterhistorie skriver om dansk børneteater:

Børn og unge blev en vigtig målgruppe for 70ernes miljøteatre. I 1968 ophørte Dansk Skolescene med at eksistere.

Den umiddelbare årsag var en konflikt mellem skolescenens leder, Bjørn Moe, og bestyrelsen. Moe havde indgået en aftale med Fiolteatret om produktion af en ny form for debatstykker for unge, tænkt som et supplement til organisationens traditionelle udbud. Samarbejdet var dog lige fra starten problematisk. Færing - frænder, et stykke om dansk imperialism, frem-

Comedievognen er en af de få børneteatergrupper, der overhovedet nævnes i den nye danske teaterhistorie - hvorfor redaktionen iler med at bringe dette forestillingsfoto, der er fra en af gruppens berømmede stykker, "Hva' for en krig".

RHISTORIEN

kaldte en præst fra bestyrelsen, men opførtes dog efter kulturministerens indbribe inden for skolescenens rammer. Derimod blev et nyt debatstykke om skolen, lavet af Fiolteatret sammen med pædagogerne Bo Dan Andersen og Søren Hansen, anledning til at bestyrelsen i december 1968 lod Dansk Skolescene træde i frivillig likvidation, og dermed efterlod en stor gruppe af den danske befolkning — den skolesøgende ungdom — uden det traditionelle teater tilbud. For de yngste årgange havde Jytte Abildstrøm så tidligt som i 1964 oprettet et dukketeater hjemme i sin garage, og i 1966 fik København et nyt stationært børneteater, Det lille Teater, startet af Vibeke Gaardmand og maleren Kaj Mathiesen.

Med Skolescenens ophør var der opstået et helt nyt marked, som teatergrupperne ikke var sene til at overtage. De forkastede Skolescenens folkeopdragende målsætning. Teater for børn og unge skulle ikke præsenteres i særlige bygninger, men indgå som et naturligt led i deres hverdag og foregå på deres præmisser. Teatergrupperne opsøgte deres nye publikum på skolen med forestillinger, der behandlede de unges egne problemer; angst, drømme, seksualitet, forhold til skole, forældre, søskende og kammerater. Thomas P. Hejle, Skolescenens stifter og hans berygtede sorte bog, der skulle bringe urolige gemytter til tavshed, var solidt plantet i historien. Børnene betragtedes nu som ligeværdige dialogpartnere og blev også ofte taget med på råd i udarbejdelsen af forestillinger, der lå inden for deres eget erfaringsområde.

Allerede før Skolescenens opløsning var det

opsøgende børneteater en realitet. I sæson 1965/66 spillede Bødil Lindorff med udgangspunkt i Aarhus Teater i børnehaver, fra 66 begyndte Jytte Abildstrøm at turnere med sit dukketeater, og i 68 startede Benny E. Andersen og Kirsten Ewaldsen det opsøgende børneteater Comedievognen. og så gik det pludselig stærkt. I 1969 startede Banden, så fulgte Vester 60, Fair Play, Turnus, Paraplyteatret og mange flere, i hvis arbejde teater for børn fra de ældste til de yngste årgange indtog en væsentlig og for nogles vedkommende helt dominerende plads.

I løbet af godt 25 år har børneteater i Danmark — trods kortsigtede økonomiske besparelser — opnået et stadium — såvel kvantitativt som kvalitativt — og en mangfoldighed, som mange andre lande har grund til at misunde os. Og dog er det ideelle mål: at hvert barn i landet i al fald tre gange årligt skal have anledning til at se teater, langt fra opnået.

HISTORIEN GÅR VIDERE

Gode ord, som dog knapt yder børneteaterbevægelsens udvikling og indhold fuld retfærdighed. Men selvom der næppe er basis for en ny dansk teaterhistorie foreløbig efter dette værks fremkomst, er sidste kapitel i børneteaters historie langt fra skrevet endnu...

Dansk Teaterhistorie kan formentlig købes i landets boghandlere. Men i tråd med forlagets anmelderpolitik og de forhold, hvorunder denne omtale er blevet til, vil Børneteateravisen selvfølgelig opfordre evt. interesserede til at låne værket på biblioteker eller af venner og bekendte, der allerede måtte have anskaffet sig Dansk Teaterhistorie...

Blandt de mange illustrationer i "Dansk Teaterhistorie" findes ikke et eneste af en børneteatergruppe, og derfor heller ikke fra en af de seneste års mest omtalte forestillinger, Artibus med "Det 4. Bud" — som derfor retfærdigvis skal bringes her.

NYE BØGER

NYE UDGIVELSER FRA TEATERFORLAGET DRAMA

Kom nu forår! - og andre årstidsspil for de små. Af Ove Vith. 48 sider, kr. 68.

Fire små spil for bh.kl., 1. og 2. kl. med indlagte sange på kendte melodier.

Perler for svin - og andre moderne eventyr for børn. Af Bo Schiøler. 96 sider - med noder - kr. 148. Tre

kendte eventyr, gendigtet for teater - og tidligere opført af Vesterbro Ungdomsgård. Kan anvendes for børn fra 10 år.

Elvis d.III - og andre spil om livet for unge. Af Bo Schiøler. 128 sider - med noder - kr. 168. Tre stykker for unge om den tid vi lever i. Tidligere opført af Vesterbro Ungdomsgård. Kan anvendes for børn fra 14 år.

TIDSKRIFTER

Danstidningen nr. 1/93: Om bl.a. dansmedicin i Østeuropa, Det dansende barnet og Dadadans i Berlin.

drama nr. 1/93: Temanummer om Grieg, der betragtes i lyset af de forskellige kunstarter, ligesom hans værker tolkes.

Teaterbladet nr. 161: Om

kultur og langtidsledige, ARTes nye BILLETnet, fordelingen af tipsmidlerne og en statusrapport fra den nye leder af Rialto-teatret, Anders Ahnfeldt-Rønne.

Abrakadabra nr. 2/93: Shakespeare for 1. klasse, portræt af Jordcirkus, der har fået kritikerprisen for årets bedste børne- og

ungdomsforestilling i Sverige.

Teater Et nr. 64: Temanummer om dans — herunder Balanchine, koreografens rolle som teatralisk iscenesætter, det moderne danseteaters muligheder for fornyelse, det professionelle danse miljø i Norge m.m.

DRAMATIKER-WORKSHOP

Den 26. og 27. maj er der mulighed for på Taastrup Teater at opleve resultaterne af den 2. Danske Børneteaterdramatikerworkshop. Seks dramatikere har skrevet seks nye stykker børne- og ungdomsdramatik.

Workshoppen er blevet til i samarbejde mellem Dansk For-

fatterforening og Taastrup Teater, og er som sidste år støttet af Teaterrådet. Desuden er workshoppen støttet af Københavns Amts Kulturfond og Kulturelt Samråd i Høje-Tåstrup kommune. Instruktør og dramapædagog, Mads Haugsted og instruktør Annette Wolfsberg er sammen med dramatikeren Inger Sigsgaard gengangere fra sidste års workshop. De øvrige deltagende dramatikere er Susanne Bösch, Helle Højland, Inre Pedersen, Thorstein Thomsen og Daniel Zimakoff.

Workshoppen er forløbet/forløber i fire faser: introduktion, internat, læseprøve og prøveforløb/readings.

DRAMATURGISK BISTAND

Dramatikere ved denne workshop har som noget nyt fået dramaturgisk bistand fra dramaturg Helle Mors. Endvidere har dramatikere fået respons fra deres potentielle publikum; der blev sammensat et dramaturgiat bestående af skoleelever, lærere og børnebibliotekarer. Dette dramaturgiat blev af Helle Mors præsenteret for de synops, som dramatikere afleverede umiddelbart efter introduktionskurset. Dramaturgiatets respons dannede sammen med dramaturgens 1. responsum grundlag for diskussioner, gruppe- og enkeltmandsarbejde på et 5-dages internatkursus i november.

Børne- og ungdomsdramaturgiatet deltog tillige ved 1. læseprøve i februar, hvor dramatikere og deres tekster endvidere blev konfronteret med anmelderne Beth Juncker og Anne Mørch Hansen. Efter denne 1. læseprøve fik dramatikere skriftligt responsum fra såvel anmeldere, børne- og ungdomsdramaturgiat og dramaturg. I maj måned er der prøver på de seks stykker, prøverne ledes af Mads Haugsted og Annette Wolfsberg. I slutningen af maj afsluttes workshoppen med readings på Taastrup Teater.

Teaterinteresserede er meget velkomne til at møde op til disse readings og give Den 2. Danske Børneteaterdramatikerworkshop en flot finale.

Ring til Taastrup Teater på telefon 42 52 14 30 og bestil billetter. Billetterne er gratis, og der spilles den 26. og den 27. maj, begge dage kl. 11.00 og kl. 19.00.

Et af Cantabile 2's bidrag til deres festival Waves 93 er forestillingen »Stumfugle«

WAVES 93

Teatret Cantabile 2 arrangerer den anden internationale festival fra 19.-28. august 93.

Gennem ti dage i august byder Vordingborg på gratis udendørs gadeteater og indendørs forestillinger med lave billetter, når teaterfestivalen Waves 93 løber af stabelen.

Det er det lokale egnsteater Cantabile 2, der er arrangør af det internationale teatertræf, som bl.a. byder på engelsk musikteater (Bow Gamelan), fransk gadeteater (Generik Vapeur), tysk danseteater (Tanztheater Skoronel og Coax) samt tjekkisk komik (Bolek Polivka).

På Waves 93 kan man desuden møde østeuropæisk teater i form af Scena Plastyczna fra Polen og klovneteateret Licedei fra Rusland. Forandringer i Østeuropa er i øvrigt også temaet fra en anden af de internationale gæster, komikeren Mark Kingsford, der med sit 1-mands teaterstykke "Zoll" fortæller om livet på en østeuropæisk grænsestation i forandringernes skygge.

Også flere danske teatre vil deltage i Waves 93 — udover værterne Cantabile 2 selv, der bl.a. vil opføre deres forestilling "Stumfugle", som sidste år vandt 1. prisen ved en international festival i Tyskland.

I alt deltager 12 forskellige teater- og dansegrupper fra otte lande, og de vil tilsammen opføre 30 forestillinger eftermiddage og aftener. Derudover kan festivalen tilbyde et arbejdende billedværksted og en natcafé.

Billetter kan forudbestilles og købes på festivalkontoret, tlf. 55 34 11 25 fra mandag 9. august.

Yderligere information om teaterfestivalen Waves 93 kan fås hos Teatret Cantabile 2, Chr. Richardsvej 45, 4760 Vordingborg. Tlf. 55 34 01 19.

RAPPORT 92

Landsorganisationen Danmarks Teaterforeninger (DT) har nu udgivet sin årlige situationsrapport om teaterlivets tilstand.

"Rapport 92" kan fortælle, at de p.t. 84 teaterforeninger i sæson 1991/92 arrangerede 933 turne-teaterforestillinger for 376.637 voksne og 1.076 teaterforestillinger for 158.405 børn — og dermed markerer DT-medlemmerne sig endnu engang som et vægtigt og uundværligt led i teaterformidlingen i de lokale miljøer.

Men rapporten giver ikke anledning til optimisme hos formanden for DT, Jørgen Hvidtfelt, der bl.a. må konstatere, at der er to teaterforeninger færre end året før og at den nye abonnementsordning volder problemer for medlemsorganisationerne — "hvor Kulturministeriet nu for tredje sæson i træk på et tvivlsomt grundlag fraviger lovens intentioner om et fast kronebeløb pr. billet, fælles for hele landet".

Differentieringen af billettilskuddet giver selvsagt vanskeligheder i de ikke-begunstigede amter og virker efter DT-formandens mening hverken gennemskuelig eller rimelig.

Dykker man ned i rapportens store talmateriale, kan det positive ses i, at børne- og ungdomsteatret udviser en stor fremgang, faktisk en stigning på hele 30 procent fra året før. Men sandsynligvis stammer det meste af denne glædelige tendens fra blot to succes-forestillinger, Det Danske Teaters "Ronja Røverdatter" (der alene tegner sig for over 34.000 billetter) og Susanne Theils "Trolldanden fra Oz" (13.500).

Dermed dækker den samlede fremgang på 2,5 procent af samtlige teaterforeningsbilletter også over en fortsat nedgang på voksenteatersiden.

Og nu sætter både DT-formanden og de lokale foreninger deres lid til den nye regering og Socialdemokratiets udmeldning om 50 procent mere til kulturbudgettet. Men det var jo altså før regeringsskiftet...

INTERNATIONAL DUKKETEATER-FESTIVAL I SILKEBORG

For 8. gang afholdes den traditionsrige internationale dukketeaterfestival i Silkeborg. Det foregår i dagene 11. nov.-14. nov. 1993. Der spilles dukketeater på skoler, institutioner og i Lunden, Vestergade. Desuden er der åbne og gratis værksteder for børn, udstilling på biblioteket m.v.

Ud over danske dukketeatergrupper deltager i år hollandske, lithauiske og tjekiske grupper. Festivalen arrangeres af biblioteket, kulturhuset Rampelys, daginstitutionerne og undervisnings- og kulturforvaltningen samt Silkeborg Dukketeater.

Oplysninger på tlf. 86 82 02 33.

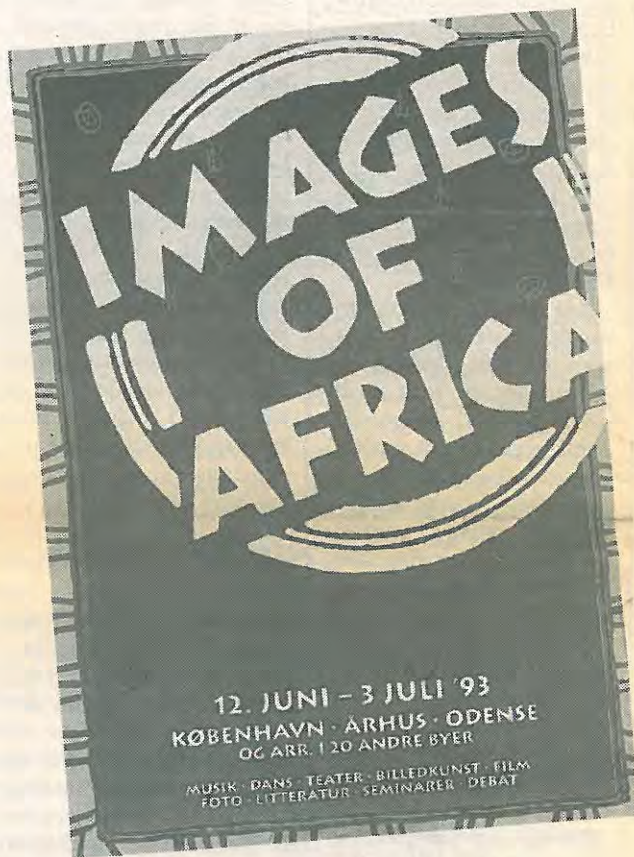
EUROPÆISK DUKKETEATER-FESTIVAL

I dagene fra 3.-12. december afvikles en international dukketeaterfestival med deltagelse af en række professionelle danske og udenlandske dukketeatergrupper.

Under festivalen vil der blive vist forestillinger på institutioner, skoler og biblioteker, ligesom der vil være offentlige forestillinger. Desuden vil amatører få mulighed for at arbejde med dukketeateraktiviteter i workshops — samt afprøve deres kunnen foran et publikum.

Det er fem kommuner på Kalundborg-egnen — Kalundborg, Hvidebæk, Bjergsted, Tornved og Gørlev — der er værter for festivalen, og formålet er bl.a. at indføre daginstitutioner og skoler i dukketeateraktiviteterne muligheder, ligesom man vil skabe interesse om den specielle teaterform hos voksne amatører. Det sidste skal bl.a. ske via aftenskoler som led i den almindelige folkeoplysningsvirksomhed.

Yderligere information kan fås ved henvendelse til de involverede kommuner.

IMAGES OF AFRICA

Så foreligger det store program for multikulturarrangementet »Images of Africa«, der vil husere i København, Odense og Århus fra midten af juni.

I København varer begivenheden fra 12. juni til 3. juli, i Århus fra 18.-27. juni og i Odense fra 12.-21. juni. Flere af de deltagende kunstnere og grupper kommer til alle tre byer, og der er som sædvanlig noget for enhver smag: Ghana Dance Ensemble, Mapapa Acrobats, Tuareggruppen Allar & Mustapha Baqbou, Ricci Ossel Modeshow, Super Rail Band, børnegruppen Wamde, Ki-Yi M'Bock Théâtre, Les Ballets Africains og African Jazz Pioneers — for blot at markere spændvidden i programmet. Udover disse teater-, danse- og musikarrangementer bliver der »dialogmøder«, forfattermøder, afrikansk marked, workshops og natcafé m.m. Og i Munke Mose i Odense opbygges et »Lille Afrika«, hvor man kan bo, spise, sove, handle, lytte til musik og på alle måder få en direkte oplevelse af Afrika.

Magasinet om afrikansk kultur, Djembe, har i øvrigt produceret et særnummer om de medvirkende kunstnere i Images of Africa. Det koster 25 kr. og kan købes i billetsalgene, på spillestederne og hos Djembe (tlf. 35 36 05 26).

Det er som vanligt KIT — Copenhagen International Theatre, der er primus motor i arrangementet. Yderligere oplysninger KIT (33 15 15 64).

Billetsalg i København: Café Teatret, tlf. 33 12 58 03 og 33 33 80 10 & Kanonhallen, tlf. 35 43 20 21.

Billetsalg i Odense: Gadesjakkert (1.-11/6), tlf. 66 14 40 21 og derefter Rosenhaven (12.-21/6), tlf. 66 14 40 21.

Billetsalg i Århus: Århus Billetbureau, tlf. 86 13 05 44.

REPERTOIRE *nytt*

DRT

Sct. Nicolajgade 6, 6760 Ribe
Tlf. 75 12 25 19

SLÅ HØJT PÅ TROMMEN

Forestillingen spiller endnu en sæson, 93-94.

Manuskript: Paraplyteatret
Scenografi: Paraplyteatret
Instruktion: Brit Philipsen m.fl.
Medvirkende: Ole Barkentin Lauritzen
Pris: Kr. 3.125,- incl. moms

»Og de levede lykkeligt«.
Egnsteatret Gruppe 38.
Foto: Jonna Keldsen

Gadesjakket

Skibhus 17:48, Nørrevænget 17
5000 Odense C, tlf. 66 14 40 21

I EN BUS PÅ VEJEN

Aldersgruppen til forestillingen »I en bus på vejen« er ændret til 5-9 år (bh.kl.-3. kl.). Se i øvrigt Den Røde Brochure side 74.

Egnsteatret Gruppe 38

Mejlgade 45, 8000 Århus C,
Tlf. 86 13 53 11

OG DE LEVEDE LYKKELIGT

I forhold til oplysningerne i Den Røde Brochure (s. 81) er prisen på forestillingen ændret, så den nu koster 4.800 kr. + moms, ialt 6.000 kr. (og ikke som anført 6.500 kr. incl. moms).

Øvrige praktiske forhold er uændrede.

Ishøj Teater

Brentedalen 8, Tranegilde, 2635 Ishøj
Tlf. 42 73 60 98

PJERROT OG MÅNEN

Den 19. juni 1993 har Ishøj Teater premiere på sommerforestillingen »Pjerrot og Månen«, der spilles indtil 4/7. Stykket handler om, hvordan Pjerrot beder månen om at hjælpe sig med at skrive et kærlighedsbrev til Pierette, men i stedet for at få hjælp fra månen, må nøjes med at lytte til Harlekins forslag. Forestillingen rummer mange sange, som tilskuerne synger med på.

Aldersgruppe: 3-10 år
Spillested: Ishøj Teater
Transport: Børnene kan efter aftale hentes i bus
Tidspunkt: Kl. 11 og 13. Også weekendforestillinger
Varighed: Ca. 50 minutter

Vandrefalken

Marievej 5, Fensmark, 4700 Næstved
Tlf. 55 54 66 87

DUEMANDEN

Efter mange intense prøveflyvninger viser det sig, at forestillingen har det som en due i luften for både 3-6 årige og 10-13 årige.

DEN RØD-HVIDE VERDEN

Maria Bergman er blevet gravid. Så i stedet spiller Karin Melanchton (også tidl. Teatret Cantabile 2). Premiere marts 1994.

Vestenvinden

Værket, Mariagervej 10, 8900 Randers
Tlf. 86 41 20 99

FARS DRENGE

Ændringer vdr. forestillingen: Højden ændres fra 3,5 m til 3,0 m. Aldersgruppen ændres fra 5 til 12 år. Se i øvrigt Den Røde Brochure s. 225.

Læserdebat:

HVORFOR VIL TEATERGRUPPERNE IKKE TIL VARDE?

Sidste år var vi så heldige at have festivalen i Varde, og det var vi meget glade for.

I Varde har vi et børneteaterudvalg, som forsøger at købe gode børneteaterforestillinger til hele kommunens børn. Vi har haft Den opsøgende Ballet, Den jyske Opera – og en del børneteater.

I Varde kommune har vi mange penge til børneteater, men hvor mærkeligt det end lyder, har vi ofte svært ved at komme af med dem, og det er vi meget ked af. I år har vi fx. et budget på ca. 75.000 kr! I uge 47 har vi hvert år samlet en masse børneteater for både skoler og daginstitutioner, både amatører, dvs. vi spiller for hinanden, og professionelt teater. Dette års uge 47 skulle være udelukkende professionelt, 10 forestillinger på en uge, hvilken oplevelse for Vardes børn!

MEN! Vi har et stort problem med at få teatrene til at rejse til Varde, selv om vi oven i købet har tilbudt to forestillinger og betalt overnatning. Ikke kun i år har vi haft det problem.

Den første besked går ud på, at der ikke er mere tid, men hårdt presset indrømmer flere, at de har forestillinger nok i området til at de ikke behøver at rejse til Jylland eller også er begrundelsen simpelthen, at der er for lang transporttid.

Vi sender hvert år repræsentanter til festivalen for at hente inspiration, og også i år glæder vi og vore børn os til en weekend med gode oplevelser. Men vi ville så gerne have noget med helt til Varde.

Mange venlige hilsner
Varde Børneteaterudvalg
Lisbeth Bossen

KÆRE LISBETH BOSSEN

Vi vil naturligvis først beklage, at der kom så lidt teater ud fra din flotte budget.

Hvis jeg tolker dit brev rigtigt drejer det sig om uge 47 1992. Og så er mit spørgsmål - hvornår var I i kontakt med de forskellige teatre? Da det drejer sig om meget efterspurte forestillinger, er min erfaring at de meget hurtigt efter festivalen er udsolgte.

Teatrene planlægger også sine turnéer geografisk og det kan naturligvis ske at uge 47 for en del teatre er afsat for f.eks. Sjælland. Denne planlægning er helt nødvendig af økonomiske såvel som personalepolitiske årsager.

Hvis noget teater har givet jer en forklaring, som den du refererer i brevet har teatret helt åbenlyst handlet på en måde, som ikke kan accepteres. Det er meget vigtigt at vi, hvis det drejer sig om et

BTS-teater, får en mere præciseret klage.

Du skriver også, at i Jeres tilbud til teatrene indgår overnatning.

Hvad BTS-teatrene angår, inkluderer forestillingsprisen alt — transport, diæter og overnatning og der kan aldrig være tale om, at bestilleren betaler noget udover det pris som forestillingen udbydes for i den røde brochure.

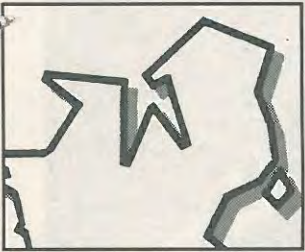
Det er BTSs klare kulturpolitiske holdning, at bruge

rens - eller teatrets - geografiske hjemsted skal være forestillingsprisen helt uvedkommende.

Men på en klage, som er så bredt formuleret kan jeg ikke gøre noget andet end at betvivle at det drejer sig om noget af de teatre som er tilsluttet BTS.

Med venlig hilsen
Anders Ramberg,
formand for Børneteater-Sammenslutningen

Små Scener

KØBENHAVN OG OMEGN

Anemone Teatret
Suhmsgade 4, 1125 Kbh. K
Tlf. 33 32 19 49

Palle alene i verden

Anemone Teatret
Aldersgruppe: 4-12 år
Spilletidspunkt: Tirs.-fre. kl. 9.30 og 11.15, lør. + søn. kl. 14.00 og 16.00. Fra 11/9-22/10.

BALTOPPEN

Baltorpevej 20, 2750 Ballerup
Tlf. 44 77 30 60

En forestilling -

resultater af uddannelsens første år
Danseprojektet
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 21. og 22./5 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Billetpris kr. 35,-.

Bådteatret

Nyhavn 14, adm. Holbergsgade 30, 1057 Kbh. K
Tlf. 33 12 14 60

Fluen

Bådteatret
Aldersgruppe: 3-90 år
Spilletidspunkt: 20/7-31/7 (dog ikke 25. og 26/7. Hver dag kl. 19.30, lør. kl. 17.00.
Yderligere oplysninger: Forestillingen er uden ord. Pris kr. 50,-.

Sker der noget, så gifter vi os

Bådteatret
Aldersgruppe: 15-88 år
Spilletidspunkt: Man.-ons. kl. 10.00, tors.-fre. kl. 10.00 og 20.00, lør. kl. 17.00. OBS 18-22/10 kl. 20.00. 23/9-30/10.
Yderligere oplysninger: Alle Arte-ordninger. Stor ungdoms-rabat.

DANSESCENEN

»Østerbro Kaserne«, 2100 Kbh. Ø,
Tlf. 35 43 58 58

Dansescenens åbningsproduktion

Dansescenen
Spilletidspunkt: 26/8 til 5/9 93 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Pris kr. 100,-.

Organs II

rickets dance co.
Spilletidspunkt: 25/9 til 17/10 93, tirs.-lør. kl. 20.00 samt søn. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: Pris kr. 100,-.

Tordenfuglene

Teatret Dance Lab
Aldersgruppe: Voksne og unge
Spilletidspunkt: 10-12/12, 14-19/12, 21-22/12, 28-30/12 93, 4-9/1 94, kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Arte ordning prisgruppe B, 130 kr.

ricketts dance co

Esromgade 15, Kbh. N
(Daells Varehus' tidl. postordredafd.),
Billetlff. 31 38 06 10

Flygtige sind

ricketts dance co.
Aldersgruppe: 15 år og op
Spilletidspunkt: 1-5/6 kl. 21.00
Yderligere oplysninger: Artes C-priser.

Fiolteatret

Halmtovet 9, 1700 Kbh. V
Kontor 24 00 60,
Billetlff. 20 00 77

Køkkenelevatoren

Teatret Mungo Park
Aldersgruppe: Voksen
Spilletidspunkt: 11-28/5, tirs.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: Løssalg kr. 95. Alle Arte-ordninger.

Moliere

Fiolteatret
Aldersgruppe: Voksen
Spilletidspunkt: 9/8-12/9, man.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: 3 ugers forsalg.

Let's make love

Fiolteatret
Aldersgruppe: Voksen
Spilletidspunkt: 27/9-31/10, man.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: Urpremiere på ny dansk dramatik af Elo Sjögren.

FÆLLEDPARKEN

v/Pavillon, Borgmester Jensens Allé 45, 2100 Kbh. Ø
Billetbest.: Comedievognen, Hvidkildevej 64, indg. 2 2400 Kbh. NV
Tlf. 31 19 62 22 ml. 10-15 NBI Ferielukket 26/6-8/8

Alfons Åberg

Comedievognen
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkt: 23 til 27/8 kl. 10.00 og 11.30
Yderligere oplysninger: Gratis adg. Medbragt frokost kan indtages, drikkevarer købes.

Baby Baby

Comedievognen
Aldersgruppe: Familiefest. over 7 år
Spilletidspunkt: 12 til 15/8 kl. 20.30
Yderligere oplysninger: Gratis entré. 20/6 til 8/8 billetudlevering ved personlig henv. i Café Pavillon, Fælledparken.

ISHØJ TEATER

Brentedalen 8, Tranegilde 2635 Ishøj, tlf. 43 73 60 98

En lang rejse

Ishøj Teater
Aldersgruppe: 3-10 årige
Spilletidspunkt: Man.-fre. frem til 26/5, kl. 9.30 og 11.15

Pjerrot og Månen

Ishøj Teater
Aldersgruppe: 3 år og op
Spilletidspunkt: Hele ugen kl. 11.00 og 13.00, 19/6-4/7

KAFCAFÉEN

Skindergade 3, 1159 Kbh. K
Tlf. 33 93 50 01
Billetlff. 33 12 58 14

Die Onkels - det er dansk

KafCaféens sommerrevy
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 26-28/5 kl. 22.00, 1-3/6 kl. 22.00
Yderligere oplysninger: Crazy show. Pris kr. 40,-.

Hver dag dør ... i søvn

Caféteatret
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: Tirs.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00. Premiere medio sep.
Yderligere oplysninger: Arte C-priser, alm. kr. 100, gruppe kr. 80, unge kr. 60.

KANONHALLEN

Serridslevvej 2, 2100 Kbh. Ø
Tlf. 35 43 20 21

Images of Africa

Festival
Aldersgruppe: Alle
Spilletidspunkt: 12/6-3/7

Teknofest

København Kommunes sommerunderholdning
Aldersgruppe: Unge
Spilletidspunkt: Lør. 17/7 kl. 22.00 til 8.00

Sarajevo

Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 4-8/8 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Store forestilling om byen Sarajevo

Zagreb

Zagreb i København
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 26/8 til 8/9 kl. 19.00 og 21.00

City of D

Metropole
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 23/9 til 10/10 kl. 20.00 (undt. man.)

DET KGL. DANSKE HAVESELSKABS HAVE

Frederiksberg Rundel
2000 Frederiksberg
Billetlff. 35 82 22 08 fra 2/8

Tyveballet

Cumulus Teatret
Aldersgruppe: Alle
Spilletidspunkt: 6-20/8 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Cumulus Trioen spiller fra kl. 19.30. Billetpris kr. 75,-, alle Arte-ordninger.

Københavnerværden

Nørrebrogade 37, 2200 Kbh. N
Billetlff. 31 39 92 95

Mælkebøttere

Vester 60
Aldersgruppe: 10-14 år
Spilletidspunkt: 28/9 til 1/10 kl. 9.30 og 12.00
Yderligere oplysninger: Pris 35 kr. pr. person.

Ser på dig igen

Teater Får 302
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 21/5 til 19/6 man.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00. Spiller ikke søn.
Yderligere oplysninger: Alle Arte-ordninger prisgruppe C.

Mythra

Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 22 til 27/6 kl. 20.00.

Et lille stykke om Macbeth

Københavnerværden
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 26-27/9, man.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: alle Arte-ordninger prisgruppe C.

Det Lille Teater

Lavendelstræde 5-7 1462 Kbh. K
Billetlff. 35 37 80 65 (hos Teatret Artour)

Cykkelmyggen Egon

Teatret Artour
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkt: 7/6 kl. 19.00, 8/6 kl. 10.00, 11.00 og 15.00, 9/6 kl. 10.00 og 11.00
Yderligere oplysninger: Pris voksne/børn kr. 20,-.

RIALTO TEATRET

Smallegade 2, 2000 Frederiksberg
Billetlff. 38 88 01 88

Moderne NO-spil

Josef K's Asyl
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 13/8 til 5/9, man.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: Priser kr. 130,- (unge kr. 80,-), kr. 100,- (unge kr. 60,-).

Cockpit

Komponenterne
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 17/9 til 9/10, man.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 17.00
Yderligere oplysninger: Pris kr. 130,- (unge kr. 80,-).

TEATRET BAG KROEN

Ordrupvej 2 2920 Charlottenlund
Tlf. 31 63 10 96

Wash and Show - Revner i masken

Teatret Bag Kroen
Aldersgruppe: 12 år og op
Spilletidspunkt: 16/9 til 6/11, tors., fre. og lør. kl. 20.00
Yderligere oplysninger: 1 1/2 time før forestillingen tilbydes en 3-retters menu til kr. 85. Forestillingspris kr. 100,-.

Karius og Baktus

Teatret Bag Kroen
Aldersgruppe: 2-10 år
Spilletidspunkt: 2/10 til 6/11, tirs., ons., tors. kl. 10.00, lør. og søn. kl. 14.00
Yderligere oplysninger: Børn kr. 40,-, voksne kr. 70,-.

Taastrup Teater

Taastrupgårdsvej 3, 2630 Taastrup,
Tlf. 42 52 14 30

Dramatiker Workshop

Taastrup Teater i samarbejde med Dansk Forfatterforening
Aldersgruppe: 7-18 år
Spilletidspunkt: 26/5 kl. 11.00 og 19.00, 27/5 kl. 11.00 og 19.00
Yderligere oplysninger: Forestillingen er gratis, men billetbestilling nødvendig.

TELTET

ved indgangen til Fælledparken, på Triangeln
Billetlff. 31 38 41 41

Den Sidste Kannibal

TeaterPatrasket
Aldersgruppe: 14 år og op
Spilletidspunkt: 7-28/5 kl. 20.30 ca. kl. 22.00
Yderligere oplysninger: Arte-ordninger med div. rabatter, Artes C-pris kr. 95,-.

VALBY MEDBORGERHUS

Toftegårds Pl., 2500 Valby
Tlf. 31 17 27 04 ml. 9-11

Koks i smedjen

Focus Teaterproduktion
Aldersgruppe: 4-10 år
Spilletidspunkt: 6-10/9 kl. 9.30 og 11.00
Yderligere oplysninger: Forestillingen spilles også:
Brønshøj Medborgerhus, Brønshøjvej 17 14-17/9 kl. 9.30 og 11.00
Vesterbro Kulturhus, Lyrskovsgade 4, 20-21/9 kl. 9.30 og 11.00
Indre By Medborgerhus, Ahlefeldsgade, 23-24/9 kl. 9.30 og 11.00
Sundby Medborgerhus, Norgesgade, Øresundsvej 4, 27-29/9 kl. 9.30 og 11.00
Billetbestilling som ovenstående.

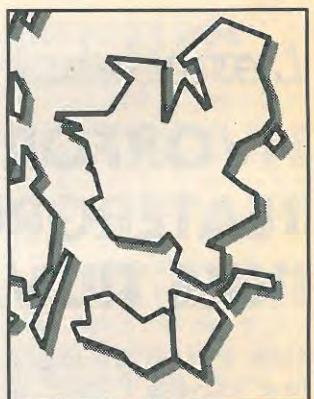

Vestvolden

Engstrandsskolens Teatersal
Hvidovrevej 440, 2650 Hvidovre,
Tlf. 36 77 23 00

Hvor er klokken?

Teater Vestvolden
Aldersgruppe: 4-10 år
Spilletidspunkt: 6-10/9, kl. 9.30 og 11.00
Yderligere oplysninger: Pris kr. 37,-, gruppepris pr. person kr. 32,-.

SJÆLLAND LOLLAND/FALSTER OG BORNHOLM

CANTABILE 2

Chr. Richardssvej 45 4760 Vordingborg
Billetlff. 55 34 11 25 (fra 9/8)

Waves 93

Bow Gamelan GB, Brændende Kærlighed DK, Exment DK, Generik Vapeur F, Mark Kingsford GB, Yves Lebreton F, Lice-dei-IV RUS, Borek Polivka CR, Nola Rae GB, Szana Plastyczna PL, Tanz Theater Skoronek D, Teatret Cantabile 2 DK
Spilletidspunkt: 19-28/8 kl. 16.00, 20.00 og 22.00
Yderligere oplysninger: Program kan købes fra 26/7 ved indbetaling af kr. 30 på giro 8 99 79 77. Eftermiddag gratis, aften entré.

Små Scener

Teatret Fair Play
Borchsvej 3, 4300 Holbæk
Tlf. 53 43 85 95 (ml. 9-15)

Fair Plays Ungdomsteater »The Wave«
Teatret Fair Play
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 6-9/7 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Pris kr. 40,-

KULTURHUSET GIMLE

Gl. Stationsvej 12,
4591 Føllenslev
Tlf. 53 46 81 88 ml. 9-16

Den komiske tragedie
Teatret
Aldersgruppe: 14 år og op
Spilletidspunkt: 28/9 kl. 20.00

SJÆLLANDS MUSIKTEATER

Banevej 30, 4180 Sorø
Tlf. 53 63 40 33

Trille og Tralle
Sjællands Musikteater
Aldersgruppe: 3-7 år
Spilletidspunkt: 17-29/5 og 23/8 til 23/10

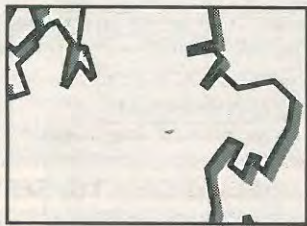
FYN

Gadesjakkert
Skibhus 17:48,
Nørrevænget 17,
5000 Odense C,
Tlf. 66 14 40 21

Den tro ridder
Teatergruppen Gadesjakkert
Aldersgruppe: 9-13 år
Spilletidspunkt: 21 til 24/9 kl. 9.30, samt 23/9 kl. 14.00, 25/9 kl. 15.00
Yderligere oplysninger: Billetbestilling nødvendig. Pris kr. 35,-

I en bus på vejen
Teatergruppen Gadesjakkert
Aldersgruppe: 5-9 år (bh.kl.-3. kl.)
Spilletidspunkt: 5 til 8/10 kl. 9.30 samt 7/10 kl. 14.00 og 9/10 kl. 15.00
Yderligere oplysninger: Billetbestilling nødvendig. Pris kr. 35,-

ÅRHUS OG OMEGN

Filuren
Vestergade 3, 8000 Århus C
Tlf. 86 46 83 62

Mimmi Mamma Morfar
Teater 83
Aldersgruppe: 3-6 år
Spilletidspunkt: 24 til 28/5 kl. 9.30
Yderligere oplysninger: Pris børn/voksne kr. 30,-

BØRNEKULISSEN

Teaterhuset Trianglen
Rosengade 11, 8000 Århus C
Tlf. 86 75 55 00

Min billedbog
Teater 83
Aldersgruppe: 1 1/2 - 4 år
Spilletidspunkt: 7-10/9 kl. 10.00, 11/9 kl. 11.00
Yderligere oplysninger: Pris børn/voksne kr. 30,-

Guldlok Dukketeater
Willemoesgade 2,
8200 Århus N
Tlf. 86 10 47 77

Guldlok og de 3 bjørne
Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 2-6 årige og voksne
Spilletidspunkt: 1/5 til 20/6 fre. og søn. kl. 10.00 og 15.30
Yderligere oplysninger: Entré kr. 25,-

Guldlok og Lillebjørn på eventyr
Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 2-6 årige og voksne
Spilletidspunkt: 1/5 til 20/6 ons. og tors. kl. 10.00, lør. kl. 10.00 og 15.30
Yderligere oplysninger: Entré kr. 25,-

Sladderheksen
Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 3-7 årige og voksne
Spilletidspunkt: 4 til 29/8 ons. og tors. kl. 10.00, fre., lør. og søn. kl. 10.00 og 15.30
Yderligere oplysninger: Entré kr. 25,-

Mikkel Bi
Guldlok Dukketeater
Aldersgruppe: 2 1/2 - 9 år og voksne

Spilletidspunkt: 4 til 12/9 (Århus Festuge) kl. 10.00, 13.00 og 15.00
Yderligere oplysninger: Premiere 3/9 kl. 10.00. Entré kr. 25,-

DUKKETEATRET PIN PON

Torrildvej 2, Hvilsted
8355 Solbjerg
Tlf. 86 53 14 82

Den uartige abe
Dukketeatret Pin Pon
Aldersgruppe: 1 1/2 - 4 år
Spilletidspunkt: 25 og 27/5 kl. 10.00
Yderligere oplysninger: Billetbestilling nødvendig. Pris kr. 35,-

Den rejsende kartoffel
Dukketeatret Pin Pon
Aldersgruppe: 3-7 år
Spilletidspunkt: 10/6, 13/6, 15/6, 20/6 kl. 11.00
Yderligere oplysninger: Billetbestilling nødvendig. Pris kr. 35,-

SVALEGANGEN

Rosenkrantzgade 21
8000 Århus, tlf. 86 13 88 66

East Lynne
Svalegangen
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: Premiere ultimo september.

Valkyrien
(Wagner for begyndere)
Svalegangens Dukketeater
Aldersgruppe: Børn/voksne
Spilletidspunkt: 4-5/9, 11/9 og 2/10 kl. 14.00.

ÅRHUS NY DANSESCENE

Frederiksalldé 20,
8000 Århus C
Tlf. 86 13 70 67 (fra 17/5)

En forestilling - resultater af uddannelsens første år
Danseprojektet
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 3-4/6 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Billetpris kr. 40,-

JYLLAND

Jomfru Ane Teatret
Jomfru Ane Gade 14
9000 Aalborg
Tlf. 98 13 60 44 ml. 11-16

Freddys forestilling
Teater TT
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkt: 13 til 17/9 samt 20 til 24/9 kl. 9.30 og 11.00

Verden er våd og lys
Jomfru Ane Teatret
Aldersgruppe: Unge/voksne
Spilletidspunkt: 23/9 til 30/10 tirs.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 16.00

Teatret Møllen

Møllepladsen 4
6100 Haderslev
Tlf. 74 52 66 79

Jean de France
Teatret Møllen
Aldersgruppe: Unge/voksne
Spilletidspunkt: 13 til 15/9 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Løssalg kr. 75,-, unge kr. 37,-

Woyzeck
Theater la Balance
Aldersgruppe: Unge /voksne
Spilletidspunkt: 23/9 kl. 20.00
Yderligere oplysninger: Løssalg kr. 75,-, unge kr. 37,-

Regnbuen
Månegagl
Aldersgruppe: 2-4 år
Spilletidspunkt: 25/9 kl. 11.00
Yderligere oplysninger: Voksne kr. 30,-, børn 20,-

Vestenvinden
Mariagervej 10, Værket
8900 Randers

Café Aabenhus
Vestenvinden
Aldersgruppe: Familie
Spilletidspunkt: 13-14, 17-20/8 kl. 20.00

Bullshot Crummond
Vestenvinden
Aldersgruppe: 14 år og op
Spilletidspunkt: 31/8 til 16/9 kl. 20.00 undt. søn. og man.

BØRN OG UNGE I NORDEN

"Arbejdsgruppen om Børn og Kultur" beretter i sit nyhedsbrev fra marts, at de nordiske statsministre har besluttet at gøre det nordiske kultur- og miljø samarbejde til hjørnestenene i de fremtidige satsninger i Norden.

Samtidig peger de nordiske kulturministre på børn og unge som et ud af fire områder, der bør have højeste prioritet fremover i det nordiske kultur-samarbejde.

Det nordiske kontaktudvalg om børn og kultur har derfor begået et oplæg til, hvordan indsatsen kan styrkes og nye områder inddrages. Udvalget peger bl.a. på, at det er vigtigt at sikre den professionelle kultur til børn og unge — med med at man styrker arbejdet med børn og unges egen kreativitet

HANDLINGSPLAN FOR KULTURBY 96

Den 12. maj udkom Handlingsplanen for Kulturby 96, der bl.a. rummer et tilløb til kortlægning af hovedstadsregionens kunst. og kulturliv og en opsummering af indholdet i de 29 Dialog 96-seminarer, der har været afholdt.

Handlingsplanen suppleres af en 24 siders introduktion til det store projekt. Sidstnævnte skal fungere som opslagsværk og inspirationskilde for de tusinder af institutioner, organisationer m.fl., der er i gang og skal i gang med arrangementer i tilknytning til Kulturby 96.

Information: Kulturby 96, sekretariatet, Amager-torv 1, 1160 København K, tlf. 33 14 96 96.

WOMAN COMEDY

WOMAN TRAGEDY

WOMAN COMEDY, WOMAN TRAGEDY

Der bliver stor festival med dans, musik i Århus fra 2.-10. juli, hvor foreningen Freja har sat focus på kvinden i dans, musik og optræden, under titelsloganet "Woman Comedy, Woman Tragedy".

Festivalens fysiske krumtapper bliver Musikhuset, Marie Brolin-Tani Danseteater og Huset, hvor hovedparten af musikarrangementerne og forestillingerne afvikles.

Der bydes i festivalperioden på bl.a. fransk masketeater, optræden og musik fra bl.a. Colombia, England, Litauen, Italien, Norge, Peru og USA - samt forelæsninger, diskussioner og natcafé.

Til flere af arrangementerne er der aldersbestemt adgang. Billetter kan købes i Musikhuset i Århus samt ved indgangen, ligesom der er specielle weekend-pakketilbud.

Program og yderligere information kan fås ved henvendelse til: Foreningen Freja, Officersbygningen v. 230,

BØRNE- OG UNGDOMS- TEATERFESTIVAL HORSENS 1992

DEN 17., 18. OG 19. SEPTEMBER

Med: ANEMONE TEATRET (København) ARTIBUS (København) BAGGÅRDTEATRET (Svendborg), BØRNETEATRET (København), COMEDIEVOGNEN (København), CORONA DANSETEATER (København), DEN BLÅ HEST (Århus), DRT - Det Ripensiske Teaterselskab (Ribe), FAIR PLAY (Holbæk), GADESJAKKET (Odense), GRUPPE 38 (Århus), JAKOB MENDELS TEATER (Højbjerg), JAKO-BOLE TEATRET (Aalborg), JOMFRU ANE TEATRET (Aalborg), JYTTE ABILDSTRØMS TEATER (Frederiksberg), KASKADETEATRET (Voervadsbro), MARIEHØNEN, (Randers), MØLLEN (Haderslev), NØRREGAARD & REICHE (Haderslev), RIVEGILDET (Århus), SKÆGSPIRE (Odense),

TEATERBUTIK-

KEN & SØN (København) TEATER 83 (Langå), TEATRET (Odder), TEATRET LAMPE (København), TEATRO RIO ROSE (København), THEATER LA BALANCE (Vanløse), VANDREFALKEN (Næstved), VESTENVINDEN (Randers), VESTER 60 (København), VESTVOLDEN (Hvidovre), ZOOLOGISK MUSEUMS MARIONETTEATER (København).

SPILLESTEDER:

Rådhuset
Horsens Ny Teater
Horsens Gl. Teater
Kilden
Kildecentret
Midtbyskolen
Fritidscentret
Biblioteket

GRATIS ADGANG TIL
ALLE FORESTILLINGER

BILLETTER KAN FORUDBESTILLES

32 professionelle børne- og ungdomsteatre, ca. 140 forestillinger for alle aldersgrupper.

Teater	Forestilling	Aldersgr.	Tid	Varigh.
FREDAG DEN 17. SEPTEMBER:				
Vester 60	Ka' kameler kaste	3-7 år	18.00	45 min.
Gruppe 38	Androkles og løven	3-8 år	18.00	35 min.
Gruppe 38	En lille Sonate	3-8 år	18.00	45 min.
Nørreg. & Reiche	Robinson & Crusoe	9 år og op	18.00	70 min.
La Balance	Woyzeck	16 år og op	18.15	105 min.
La Balance	Nattergalen	7-12 år	18.45	70 min.
Vestvolden	Lille Claus	6 år og op	18.45	70 min.
Vestenvinden	Fars Dreng	5-12 år	19.00	50 min.
Jytte Abildstrøm	Smedediglen	5-12 år	19.00	60 min.
Kaskadeteatret	Det Lille Adgilde	3-9 år	19.00	45 min.
Vandrefalken	Duemanden	6-9 år	19.00	45 min.
DRT	Tandem	3-7 år	19.00	45 min.
Jytte Abildstrøm	Sus i skærterne	3-8 år	19.00	50 min.
Anemone Teatret	Pallo alene i..	4-12 år	19.00	55 min.
Jytte Abildstrøm	Guldskornene	4-10 år	19.00	50 min.
Kaskadeteatret	Heksejagten	10-17 år	19.00	60 min.
Mariehønen	Tesedrenge	8-14 år	19.00	50 min.

LØRDAG DEN 18. SEPTEMBER:

La Balance	Woyzeck	16 år og op	09.30	105 min.
Teatret Lampe	Til dig	1 1/2 - 4 år	09.30	30 min.
Anemone Teatret	Pallo alene i..	4-12 år	09.30	55 min.
Den Blå Hest	2 sider af samme	5-8 år	09.45	45 min.
Skægspire	Hr. Bøgelund blir	2 1/2 - 5 år	10.00	45 min.
Jacob Mendel	At mødes	9 år og op	10.00	50 min.
Rivegildet	Fugl som ikke ..	1 1/2 - 4 år	10.00	30 min.
Vester 60	Hvorfor, Hvorfor,	3-7 år	10.00	45 min.
Zoo Museums Teater	Rejsen	1 1/2 - 4 år	10.00	60 min.
Nørreg. & Reiche	Robinson & Crusoe	9 år og op	10.00	70 min.
Vestenvinden	Fars Dreng	5-12 år	10.15	50 min.
Jytte Abildstrøm	Smedediglen	5-12 år	10.15	60 min.
Teatro Rio Rose	Himmelmesteren	5-10 år	10.30	40 min.
Jytte Abildstrøm	Sus i skærterne	3-8 år	10.30	50 min.
Mariehønen	Tesedrenge	8-14 år	11.00	50 min.
Kaskadeteatret	Det Lille Adgilde	3-9 år	11.00	45 min.
Gruppe 38	Androkles og løven	3-8 år	11.00	35 min.
La Balance	Nattergalen	7-12 år	11.15	70 min.
Vester 60	Hvorfor, Hvorfor,	3-7 år	11.30	45 min.
Artibus	Rejsen til Danmark	6-9 år	11.30	45 min.
DRT	Tandem	3-7 år	12.00	45 min.
Vandrefalken	Duemanden	3-6 år	12.15	45 min.
Teatret	Den komiske	14 år og op	12.30	70 min.
Comedievognen	Mærkelige	10 år og op	12.30	60 min.
Teater 83	Min Billedbog	1 1/2 - 4 år	12.30	30 min.
Den Blå Hest	Under mit ansigt	12 år og op	12.45	45 min.
Teatret Lampe	Til dig	1 1/2 - 4 år	13.00	30 min.
Vestvolden	Hvor er klokken	4-9 år	13.15	45 min.
Jytte Abildstrøm	Bytte, bytte	1 1/2 - 4 år	13.15	30 min.
Jako-Bole Teatret	Bangeboks	3-7 år	13.30	40 min.
La Balance	Nattergalen	7-12 år	13.30	70 min.
Vester 60	Li'som vejret	1 1/2 - 4 år	13.45	30 min.
Vester 60	Mælkebøtredrenge	11-14 år	13.45	50 min.
Corona Dansteater	Dans Tolo	3-8 år	14.00	45 min.
Teaterbutikken	O'solo mio	9 år og op	14.00	50 min.
Børneteateret	Bimmer	6-12 år	14.00	60 min.
Teater 83	Min Billedbog	1 1/2 - 4 år	14.00	30 min.
DRT	Øst, Vest Hjemme	5-10 år	14.00	45 min.
Gadesjakkert	I en bus på vejen	4-8 år	14.00	45 min.
Kaskadeteatret	Hotel Danmark	fam. forest.	14.00	60 min.
Teater 83	Store Claus mod	9-13 år	14.30	45 min.
Vandrefalken	Duemanden	6-9 år	15.00	45 min.
Jytte Abildstrøm	Guldskornene	4-10 år	15.15	50 min.
Møllen	Jean De France	15 år og op	15.30	90 min.
DRT	Ingen ting	4-8 år	15.45	40 min.
Gruppe 38	En lille Sonate	3-8 år	16.00	40 min.
Gadesjakkert	I en bus på vejen	4-8 år	16.00	45 min.
Den Blå Hest	Hvor har du været	9 år og op	16.00	45 min.
Gruppe 38	Og de levede	7 år og op	16.15	40 min.
Fair Play	Blik og Bach	9 år og op	16.30	60 min.
Vester 60	Ka' kameler kaste	3-7 år	16.30	45 min.
Rivegildet	Voks	10 år og op	16.30	50 min.
Fair Play	Tre finder lykken	3-6 år	16.30	60 min.
Jako-Bole Teatret	Beskyttelsesrum	13 år og op	17.30	60 min.
Baggårdteatret	Klar til optagelse	15-16 år	17.30	60 min.
Mariehønen	Ven søges	3-8 år	17.30	45 min.
Vestenvinden	Bullshot Crummond	14 år og op	17.30	90 min.
Gadesjakkert	Den tro ridder	9-13 år	17.30	50 min.

SØNDAG DEN 19. SEPTEMBER:

Fair Play	Blik og Bach	9 år og op	10.00	60 min.
Fair Play	Tre finder lykken	3-6 år	10.00	60 min.
Den Blå Hest	Under mit ansigt	12 år og op	10.00	45 min.
Jako-Bole Teatret	Beskyttelsesrum	13 år og op	10.00	60 min.
Gruppe 38	En lille Sonate	3-8 år	10.15	40 min.
Kaskadeteatret	Det Lille Adgilde	3-9 år	10.30	45 min.
Teatret Lampe	Hesten, Havet og	1 1/2 - 4 år	11.00	30 min.
Skægspire	Hr. Bøgelund blir	2 1/2 - 5 år	11.00	45 min.
Baggårdteatret	Klar til optagelse	15-16 år	11.15	60 min.
Vestenvinden	Bullshot Crummond	14 år og op	11.15	90 min.
Jytte Abildstrøm	Guldskornene	4-10 år	11.15	50 min.
Mariehønen	Ven søges	3-8 år	11.15	45 min.
Gadesjakkert	Den tro ridder	9-13 år	11.15	50 min.
Vester 60	Li'som vejret	1 1/2 - 4 år	11.15	30 min.
Rivegildet	Voks	10 år og op	11.15	50 min.
Møllen	Jean De France	15 år og op	11.30	90 min.
Jytte Abildstrøm	Sus i skærterne	3-8 år	11.30	50 min.
DRT	Ingen ting	4-8 år	11.30	40 min.
Fair Play	Tre finder lykken	6-8 år	12.00	60 min.
Vandrefalken	Duemanden	3-6 år	12.00	45 min.
Jomfru Ane Teatret	Manden, musen og	4-8 år	12.30	45 min.
Den Blå Hest	2 sider af samme	5-8 år	12.45	45 min.
Kaskadeteatret	Heksejagten	10-17 år	12.45	60 min.
Teater 83	Min Billedbog	1 1/2 - 4 år	12.45	30 min.
Gruppe 38	Og de levede	7 år og op	13.00	40 min.
Børneteateret	Den tømehøj hund	3-8 år	13.00	45 min.
Skægspire	Hr. Bøgelund blir	2 1/2 - 5 år	13.00	45 min.
Corona Dansteater	Dans Tolo	3-8 år	13.15	45 min.
DRT	Øst, Vest Hjemme	5-10 år	13.15	45 min.
Jytte Abildstrøm	Bytte, bytte	1 1/2 - 4 år	13.15	30 min.
Vester 60	Mælkebøtredrenge	11-14 år	13.30	50 min.
Teatret Lampe	Hesten, Havet og	1 1/2 - 4 år	13.45	30 min.
Jomfru Ane Teatret	Manden, musen og	4-8 år	14.00	45 min.
Teaterbutikken	O'solo mio	9 år og op	14.15	50 min.
Comedievognen	Mærkelige	10 år og op	14.15	60 min.
Vester 60	Li'som vejret	1 1/2 - 4 år	14.30	30 min.
Teater 83	Store Claus mod	9-13 år	14.30	45 min.
Nørreg. & Reiche	Robinson & Crusoe	9 år og op	14.30	70 min.
Jomfru Ane Teatret	Verden bag Verden	4-8 år	14.45	40 min.
Jacob Mendel	At mødes	9 år og op	14.45	50 min.
Rivegildet	Fugl som ikke	1 1/2 - 4 år	15.00	30 min.
Vester 60	Mælkebøtredrenge	11-14 år	15.15	50 min.
DRT	Tandem	3-7 år	15.15	45 min.
Gadesjakkert	Den tro ridder	9-13 år	15.15	50 min.
Jako-Bole Teatret	Bangeboks	3-7 år	15.30	40 min.
Kaskadeteatret	Hotel Danmark	fam. forest.	15.30	60 min.
Teater 83	Store Claus mod	9-13 år	15.45	45 min.
Artibus	Rejsen til Danmark	6-9 år	15.45	45 min.
Gruppe 38	Androkles og løven	3-8 år	16.00	35 min.
Teatro Rio Rose	Himmelmesteren	5-10 år	16.00	55 min.
Jomfru Ane Teatret	Verden bag Verden	4-8 år	16.30	40 min.
Zoo Museum Teater	Rejsen	3-6 år	16.30	60 min.
Teatret	Den komiske	14 år og op	16.45	70 min.
Jacob Mendel	At mødes	9 år og op	16.45	50 min.
Baggårdteatret	Klar til optagelse	15-16 år	16.45	60 min.
Gadesjakkert	I en bus på vejen	4-8 år	16.45	45 min.
Den Blå Hest	Hvor har du været	9 år og op	17.00	45 min.

Oplysning og billetbestilling hos Kaskadeteatret tlf. 75 78 20 33.
Festivalen gennemføres med støtte fra Horsens Kommune og Vejle Amt.